

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

V NAPETEM OZRAČJU IN ŠTEVILNIH PREKINITVAH

Andreotti je predstavil skop program enobarvne demokristjanske vlade

Wlada se bo omejila na upravna vprašanja - Obveznosti glede «paketa» za južne Tirolece - Posredno priznanje telefonskih prisluškovanj

RIM, 24. — Predsednik vlade Andreotti je danes najprej v senatu nato pa v poslanski zbornici prečital programsko izjavo svoje enobarvne in že v naprej nezaupnico obojne vlade. Njegove izjave so ob zaključku pozdravili s ploskanjem demokristjani in liberalci, vse ostale skupine pa so negodovale.

Senat je bil danes poln in razčaje je bilo napeto. Andreotti je večkrat prekinal ter zlasti, ko je govoril o podpori liberalce, o univerzalni reformi in končno, ko je posredno priznal resnost sumov, da razni državni organi še vedno prisluškujejo telefonskim pogovorom političnih predstavnikov.

Program nove vlade je bil vse-

Pogovori se bližajo koncu

PEKING, 24. — Kitajsko-ameriški pogovori se bližajo koncu. Predsednik Nixon je danes v Mingovih grobovih zlasti in v zelo prevladni obliki nakazal, kako teko pogovori. Dejal je namreč da so njegovi pogovori s kitajskimi voditelji «zelo interesantni».

Ko se je Nixon navduševal nad velikanskim kitajskim zidom, ki se vijuga več kot 2.500 km čez strme planine, grape in klance so se njegove misli spet in spet vračale k pogovornemu Menim, je dejal, da bi izmed sadov našega pogovornja bil lahko ta, da poizkušimo zidovi, pa najsi gre za fizične kot je tale, ali pa za filozofske in filozofske ne bi razdvajali narodov.

V tem duhu je Nixon izrečeno upanje, da bodo mnogi Američani, ki radi potujejo, lahko imeli priložnost oboje ta zid.

Med razgledu zida in Mingovih grobov, po naključnih srečanjih s kitajskimi ljudmi in pogovori, so se nadaljevali pogovori, ki so dodajali trajali že deset ur. Jutri pa bo predsednik Nixon priredil banket svojim gostiteljem. Ta banket prijetno zaključuje pogovornje razprave, saj bo to prva priložnost za skupni obisk v Pekingu, da nekaj več izgovorijo, ki so ta predmet zanimanja vsega sveta.

Kitajci so v prikazovanju njihovega razpoloženja dosti bolj zadržani kot Američani. Vendar se očitno trudijo, da bi gostu izkazali kar največ pozornosti pri vsakem njegovem koraku. Vendar niso pokazale razlike, ki obstajajo med državama in danes kitajski tisk zopet na več mestih omenja ameriški imperializem, o katerem Kitajsko nima dobrega mnenja. Nedvomno pa trdi da se Kitajsko danes trudi najti nekakšen «modus vivendi» s tem imperializmom. Vendar ne da bi pri tem kakorkoli odstopila od svojih načel in stališč.

Jutri bo ameriški predsednik končal obisk v Pekingu in v soboto odšel za dva dni v Hangzhou in Sanghaj. Za jutro predvidevajo še dodatne pogovore, kar naj bi pomenilo, da so ti pogovori danes v glavnem končani in da je zdaj na vrsti že priprava skupne poročila, tega pa utegnejo pripraviti morda tudi v Hangzhou, oziroma v Sanghajju. (Tanjug)

Andreotti je danes najprej v senatu nato pa v poslanski zbornici prečital programsko izjavo svoje enobarvne in že v naprej nezaupnico obojne vlade. Njegove izjave so ob zaključku pozdravili s ploskanjem demokristjani in liberalci, vse ostale skupine pa so negodovale.

Senat je bil danes poln in razčaje je bilo napeto. Andreotti je večkrat prekinal ter zlasti, ko je govoril o podpori liberalce, o univerzalni reformi in končno, ko je posredno priznal resnost sumov, da razni državni organi še vedno prisluškujejo telefonskim pogovorom političnih predstavnikov.

Program nove vlade je bil vse-

binško omejen, saj je očitno, da gre za volilno vlado, ki ne bo razpolagala z večino v parlamentu in ki ne bo mogla sprejeti nobenega zakona ter se bo morala omejevati na reševanje upravnih vprašanj. Prav glede tega pa je Andreotti v številnih poglavjih prešel ta okvir in je govoril o nujnosti določenih gospodarskih in socialnih ukrepov.

Prvi del svojega govora je Andreotti posvetil mednarodnemu položaju in je ugotovil, da se o njem med dosedanjimi krizami ni mnogo govorilo, kar naj bi po njegovem v bistvu pomenilo potrditev italijanske politične usmeritve. Andreotti je nato ponovil že tradicionalno znana stališča o atlantskem zavezništvu, o razvoju stikov z vsemi evropskimi državami in o evropski konferenci in o evropskem gospodarskem tržišču.

Zanimiv je odstavek, kjer je govoril o obnovljenem koristnem sodelovanju prebivalstva Zgornjega Poadižja. Andreotti je dejal, da bodo tudi nadalje izvajali z največjo točnostjo vse obveznosti, ki jih je sprejela vlada in potrdil parlament v prepričanju, da tako služijo in teresu miru in prebivalstva ob meji.

Predsednik vlade je nato zelo obsežno orisal potek vladne krize ter na svoj način razloge za njo, iz česar je izhajal, da je moral sestaviti politično homogeno vlado in da so morali prevzeti odgovornosti predstavniki relativne večine. V tej zvezi je tudi govoril o nekaterih trdnih temeljih političnega vodstva, brez katerih ne bi bilo mogoče govoriti o gospodarskem napredku ter civilnem sožitju.

Priznal je, da so proti njegovi vladi komunisti in da vlada ni naložila na razumevanje treh strank, ki so bile dosedaj demokristjanske zaveznice. Pozitivno pa so se izrekli liberalci, katerim je Andreotti izrekel slavošpev, češ da je treba priznati njih tradicijo svobode in občutek demokratične odgovornosti.

Daljšje poglavje je bilo posvečeno skrajni desnici. V tej zvezi je Andreotti sprejel obvezo, da bo država ukrepala proti polvojaškimi organizacijami fašističnega tipa proti onim, ki jih financirajo, ki jih vodijo in proti političnim skupinam, ki jih navdušujejo. Seveda pa je tudi tu prišlo do ponavljanja starih stališč o nasprotujočih si ekstremistih, ko je Andreotti izjavil, da ne bodo dopuščali, da bi skrajna desnica, ali skrajna levica, organizirali tolpe ter prirejali nasilne manifestacije z uporabo orožja.

Naslednje poglavje se je nanašalo na delovanje vlade ter na oris številnih predlogov, o katerih bi moral razpravljati parlament. V tej zvezi je Andreotti zaključil, da bo govoril predvsem o tem, kar lahko vlada napravi v izvajanju svojih upravnih pooblastil in pooblastil, ki jih je prejela od parlamenta. Tako bo morala vlada izvesti finančno reformo ter rešiti koščljivo vprašanje cen, ko bo stopil v veljavo nov posredni davek na dohodnost — IVA.

Glede gospodarskih vprašanj pa je bil Andreotti skop in se je skliceval na programski dokument, ki ga je izdelal prejšnji proračunski

Tanassi izvoljen za tajnika PSDI

RIM, 24. — Izvršni odbor socialdemokratske stranke je danes izvolil za tajnika poslanca Tanassija, ki je prejel 19 glasov, 9 glasovnic pa je bilo belih. S tem se je zaključil razkol v stranki, ko je Ferri, pa čeprav je imel na kongresu manj glasov, ostal daš časa na mestu tajnika.

Večinska struja je danes tudi sprejela resolucijo, v kateri najprej pravijo, da je treba normalizirati vodstveni položaj, nato pa podčrtujejo, da morajo pred bližnjimi volitvami podčrtati značaj stranke, ki je «demokratično-leva». V resoluciji izražajo željo, da bi volitve omogočile demokratično stabilnost, ki bi omogočila politiko reform v interesu ljudskih množic ter zagotovila zaposlitev delavcev in razširila področje blagostanja.

V svojem zaključnem poročilu je Tanassi pozval vso stranko k enotnosti, kar je še zlasti pomembno, ko se že pričena važna volilna kampanja.

JE TRST OPORIŠČE «ČRNEGA TERORIZMA»?

PRI NABREŽINI ODKRITO VELIKO SKLADIŠČE OROŽJA IN RAZSTRELIVA

15 kg plastika, 5 kg dinamita, dva samokresa z dušilcem, šest bomb, 190 detonatorjev, 200 metrov zažigalne vrvice: zadostuje za stotine atentatov, ki bi posejali Italijo s smrtnimi žrtvami

Za las ni Trst postal v najbližnji bodočnosti odskočna deska za strašno zaporedje zločinov, ob katerih bi zbledela celo groza ob okrvavljenih trupih žrtv pokola v kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu.

Odskočna deska za «črno reakcijo», ki bi rada pravi v naših krajih vzbudila napetost in sprožila val terorizma v vsej deželi. O tem verjetno ne more biti dvoma...

Skupina nabrežinskih orožnikov je včeraj zjutraj, malo po zori, odkrila v manjši jami nedaleč od nabrežinske železniške postaje (kakih 100 m v zračni črti) enega izmed največjih skladišč orožja in razstreliva, kar so jih v zadnjih letih odkrili v Italiji.

Petnajst kilogramov eksplozivne plastike, pet kilogramov za pripravljenih dinamitnih nabojev, avtomatični samokres kaliber 9 španske izdelave («Star») in 50 nabojev, samokres kaliber 22 ameriške izdelave («H. I. Standards») z glušilcem poka in 50 nabojev, 200 metrov zažigalne vrvice za razstreliva visokega potenciala, 80 detonatorjev, 90 detonatorjev na čas («eksplozivni svinčniki»), 20 vžigalnikov na prst, 20 vžigalnikov za vrvice, 50 «eksplozivnih pasti» (mine proti civilnemu prebivalstvu), 6 zažigalnih granat in še druga razstreliva in orožje: vse to v najboljšem stanju, v glavnem najnovišče izdelave in skrbno shranjeno v dveh katraniranih zabojih. S tem materialom bi neznani zločinci lahko priredili na stotine atentatov, posejali naše kraje in druga italijanska mesta s človeškimi žrtvami. Vse to že sedaj jasno kaže na dobro organizirano teroristično mrežo vsedravnega, ali celo mednarodnega značaja, ki pogosto manjše svoje skrivališča in načrtno pripravlja svoje zločinske nastope.

Kronika včerajšnjega dne je dokaj skopa, tudi zaradi zadržanosti preiskovalnih organov. Vsekakor pa smo izvedeli, da je skupina karabinerjev iz Nabrežine odšla zgodaj zjutraj, že pred zoro, na pohod. Jih je kdo obvestil? Morda človek, ki je vedel za skladišče novega orožja in eksploziva, morda človek, ki je tudi vedel, kaj se pripravljalo in (podobno, kot se je nekajkrat že pripetilo v drugih krajih Italije) zaradi pomislekov vesti skrajno opozoril policijske organe? Kakorkoli že, karabinerji so vedeli, kje iskati. Što metrov po gmajni od nabrežinske železniške postaje so vstopili v manjšo krasko jamo. Zanj so že vedeli, čeprav je bila izvršno zamaskirana. Vanjo so namreč že vstopili pred podrugim mesecem, a v njej niso našli ničesar. Tokrat pa so na dnu opazili tri škatle in dva večja karanirana zaboja. Na zabojih je pisalo «razstreliva — Zažigalni material». Narednik Antonio Platara, ki je pogledal v vodo, je dal poklicati strokovnjake za razstreliva in bombe. Ti so material odnesli in ga pregledali. Vsi so se začudili, ker je bilo razstrelivo zelo sveže in dobro shranjeno v 24 zavojčkih, detonatorji in zažigalniki pa najnovišče izdelave prav tako avtomatični in navadni samokres. Dušilec je bil posebne vrste: takih v Italiji baje sploh ni na razpolago.

V vsakem zaboji je bilo tudi več listov s podrobnimi navodili v angleščini, francosčini in italijanski in o uporabi razstreliva in izdelavi peklenških strojev. Na vsakem listu je bilo še pripomba, da je treba listu uničiti po uporabi materiala.

Zanimivo je, da je med razstrelivom bil še pripravljen naboj 2 kg plastike. Manjkal je detonator...

Narednik Platara je takoj izjavil, da bo skrbno organiziral preiskavo vs vseh krajev, Resnici na ljubo pa vse kaže, da so tudi nabrežinski orožniki prepričani o neofašističnem značaju skupine, ki je hranila teroristični material. Poznamo smo se pri osrednjem poveljstvu tržaških karabinerjev, kjer so nam zagotovili, da tudi sami soe ločevali v preiskavi. «Gre za zelo resno zadevo, saj veste, da živimo v obmejnem pasu...», nam je dejal mlad karabinerjski častnik. Mislimo, da ima prav. Zato pa se zelo čudimo, da o najbližji skladišča orožja niso vedeli na političnem oddelku tržaške kvesture, ki je poklican, da takim stvarim sledi z vso prizadevanostjo in natančnostjo. Po telefonu smo se pogovarjali z neznanim agentom političnega urada, ki skoraj 12 ur po najdbi skladišča (radjo je vest oddaljal ves popoldan) ni vedel ničesar.

PRVA IZJAVA O POTEKU RAZGOVOROV MED OGLEDOM VELIKEGA ZIDU

ZA NIXONA SO «ZELO ZANIMIVA» SREČANJA S KITAJSKIMI VODITELJI

Včeraj četrti razgovor s Čuenlajem - Severnovietnamski in partizanski predstavniki so zapustili pariško konferenco v znak protesta proti ameriškim bombardiranjem

PEKING, 24. — Predsednik Nixon je skupaj z ženo danes obiskal veliki kitajski zid, ki je kakih 50 km severno od glavnega mesta ter bližnje grobove dinastije Ming. Včeraj je v Pekingu snelo in med razgovorom s Čuenlajem so nekateri izrazili zaskrbljenost zaradi vremen, Čuenlaj pa je bil dober prerok in danes je bilo sicer mirno toča 'lepo vreme.

Cesta je bila zasnežena, vendar so jo ponovi očistili prebivalci, ki so jim pomagali vojaki. Predsednik Nixon si je ogledal restavriran del velikega zidu, ki ga je gradilo 300 tisoč kmetov v razdobju 246 do 209 pred našim štetjem. Kitajski zid je dolg približno 2.500 km ter je služil za obrambo pred Mongoli, vendar pa ga je dvakrat prebil Džingiska, ki je zavzel Kitajsko in so zid ponovno obnovili med vladanjem dinastije Ming.

Nixon si je zid ogledoval približno eno uro in ob tej priložnosti je dal tudi prvo izjavo ameriškega tisku. Dejal je, da ima tisti, ki je zgradil takšen zid, prav gotovo tudi veliko zgodovino, na katero je lahko tudi ponosen in tisti, ki ima takšno preteklost, ima prav gotovo tudi veliko bodočnost. Izrazil je željo, da bi lahko v prihodnosti — morda kot rezultat začetka, ki ga pričena to potovanje — mnogi Američanci, katerim tako dopade potovati, videli ta zid ter da bi se lahko spoznali s kitajskim ljudstvom.

Nixon je dejal, da je najpomembnejše, da se ustvari odpru svet. Sedaj gledamo ta zid in želimo, da ne bi bilo zidov nobene vrste med narodi, ne fizičnih zidov pa tudi ne geoloških, ali filozofskih, ki delijo narode sveta. Nixon je izrazil tudi željo, da bi lahko Kitajci obiskali ZDA.

V razgovoru z novinarji se je Nixon ustavil tudi pri dosedanjih srečanjih s kitajskimi voditelji in je dejal, da so «zelo zanimiva».

Nato si je Nixon s spremstvom ogledal grobove 13 imperatorjev dinastije Ming, kjer so postavljali kipi kamel, slonov in levov.

Popoldne ob 17. uri se je pričel četrti razgovor med Nixonom in Čuenlajem, ki je trajal tri ure in deset minut. Po razgovoru je bil Nixon gost Čuenlaja na zasebni večerji, katere so se udeležile vse one osebnosti, ki so prisotne tudi na razgovorih. Kot običajno se o vsebini razpravljal ničesar ne ve.

Tudi danes je pekinski tisk objavil na prvi strani fotografije Nixona in Čuenlaja, vendar pa istočasno poročajo o novih napadih kitajskega tiska na ameriško imperialistično politiko ter se govori o ameriških «imperialistih» in «napadalcih». Agencija «Nova Kitajsko» namreč ponovno objavlja ostre komentarje o ameriških napadih v Vietnamu.

Nixonov obisk v Kitajski je nedvomno tesno povezan z zapletenim položajem v Aziji in ima svoj odjek glede Vietnamske teorije očitno, da vietnamski voditelji nikakor ne pristajajo na kokršnokoli možnost reševanj svojih vprašanj s sporazumom med dvema velikima.

Zaradi tega je tudi danes v Parizu sporočil severnovietnamski predstavnik Ksuan Thuy, da njih delegacija ne bo sodelovala na današnjem zasedanju, ker protestira zaradi ameriških bombardiranj. Predlagal pa je, naj bi bila nova seja prihodnji četrtek, kar sta ameriška in južnovietnamska predstavnika zavrnila.

Ksuan Thuy je v svoji izjavi ugotovil, da so ameriški bombniki 16.

in 17. februarja večkrat napadli močno obijeno področje Severnega Vietnamskega, ki je povzročil smrt številnih civilistov. Stalna krepitev bombardiranj postavlja na laž ameriške izjave o miru.

Opazovalci menijo, da je današnja prekinitvev pariške konference zelo resna in da predstavlja najostrejšo krizo v zgodovini teh zasedanj. Opazovalci so tudi soglasni, da sta severnovietnamska vlada in južnovietnamski partizani hoteli podčrtati svojo neodvisnost od vevil, ter istočasno tudi podčrtati, da je treba najti skupno rešitev vietnamskega spopada, ki je ne more biti brez pogajanj z zainteresiranim prebivalstvom.

Kadar na obisku v Bukarešti

BUKAREŠTA, 24. — Romunska tiskovna agencija Agerpress poruča, da je zjutraj dopotoval v Bukarešto prvi sekretar madžarske delavske stranke Janos Kadar, ki je na prijateljskem obisku v Romuniji. Kadar načeljuje delegacijo, ki bo nekaj časa gost centralnega komiteja romunske vlade.

S PODELITVIJO LITERARNIH NAGRAD

Svečana Prešernova proslava v Celovcu

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 24. — V počastitev slovenskega kulturnega praznika je Slovenska prosvetna zveza sinoči v Celovcu priredila tradicionalno Prešernovo proslavo. Med gosti so bili na prireditvi poleg predsednikov obeh osrednjih političnih organizacij korških Slovencev dr. Franca Zwitterja in dr. Jožka Fischerja tudi slovenski poslanec v korškem deželni zboru Janko Ogris in drugi, kot tudi generalni konzul v Celovcu Dr. Vito Žigljavec, predsednik Slovenske prosvetne zveze Hansi Weiss je najprej podelil priznanja nagajencem natečaja za izvorna literarna dela korških avtorjev. Posebej imenovana žirija je nagradi za poezijo podelila Milki Hartmanovi in Gustavu Janošu za prozo pa Florijanu Lipušu. Občinstvo v nabito polni dvorani Korške koncertne hiše je nagajence, še posebej pa Milko Hartmanovo ob njenem življenjskem jubileju, nagradilo s spontanimi aplavzom priznanja.

V drugem delu proslave so z deli slovenskih avtorjev Matije Babnika, Marjana Lipovška, Franja Vilharja in Frana Gerbica nastopili violinsti Rok Klopčič in pianist Marjan Lipovšek ter opera solista Vanda Gerlovičeva in Ladko Korosec. Zlasti slednji je stari znanec kulturnih prireditelj korških Slovencev, zato je bil aplavz, ki mu ga je sinoči namenilo koncertno občinstvo toliko bolj spontan in željan vnovičnega snidenja.

DRAGO KOSMRLJ

Prepričani smo, da ne more biti dvoma, kdo je lastnik tega strašnega skladišča. Tisti, ki so z bombami pripravili preokret na desno v Italiji. Tisti, ki se stalno vežbajo s svojimi škvadrami na Krasu in še posebej na tistem delu Krasa med Vižuljami in hribom So. Lenarta, tisti, ki so že pred leti (ko so v Trstu pokale bombe v sedežih KFI in na domu prof. Schiffrera) imeli prav tam svoja skladišča. Tisti, ki bi nas radi že spet ustrahovali, ki nam mažejo spomenike in grozijo, istočasno pa govore na svojih sestankih o «končnem obračunu z rdečimi» in «demonstrativnih akcijah». Fašisti, torej.

Policija, karabinerji, organi državne varnosti morajo storiti vse, kar je njihova dolžnost. Odkriti morajo krivce, čimprej. Dokler so taki zločinci na svobodi so življenja

(Nadaljevanje na 6. strani)

URADNI ZAKLJUČKI OBSEŽNE PREISKAVE

V letalu JAT, ponesrečenem 26. januarja je eksplodiral peklenški stroj

(Od našega dopisnika)

BEograd, 24. — Po najnovejših vestih in podatkih ni nobenega dvoma več da se je letalo jugoslovanskega aerotransporta 26. januarja popoldne ponesrečeno v letu nad območjem jugovzhodno - nemške - češko-slovenske meje, ker je v letalu eksplodiral podtaknjena bomba. Priljubljenim podatkom, ki sta jih začetkom leta objavila italijanska letalska inšpekcija, ki sledi vsaki letalski nesreči, je bilo ugotovljeno tako z decimetrično preciznostjo, da je bila eksplozija instrumentov za kontrolno letenje v pilotski kabini, kakor je bilo s pregledom ostankov ponesrečenega letala.

Decifriranje podatkov, ki sta jih zabeležila omenjena instrumenta, so opravili v laboratorijih holandske letalske družbe KLM v Amsterdamu ob navzočnosti jugoslovanskih in češkoslovaških strokovnjakov. Ugotovili so, da je bil letalnik, ki ga je vodil avtomatski pilot na višini 10.500 metrov, vse do eksplozije popolnoma normalen, in da so vsi aparati pravilno funkcionirali. Ostali podatki dokazujejo, da sta pilota po eksploziji storila vse, kar je bilo v njuni moči, da bi rešila letalo, ki je po eksploziji pričelo padati. Pilota so namreč našli v kabini trdno privezana na sedeža. Strokovnjaki pravijo, da piloti sodobnih letal, rabijo pasove samo v najtežjih situacijah, ko rešujejo letalo, ne pa sebe.

Čeprav ni še objavljeno uradno sporočilo o vzrokih nesreče, se je izvedelo, da je bomba eksplodirala v srednjem prtljajniku. Kljub napotom pilotov, da rešijo letalo, je letalo naglo padalo. V višini okrog 5 do 6 kilometrov se je od letala odtrgala pilotska kabina, ki je navpično padla na zemljo. Del letala s polomljenimi krili in reop je padel vrteč se okrog svoje osi in udaril ob 15 metrov visoko skalo. Iz tega dela letala je bila tudi edino preživela hostess Vesna Vulović, ki jo je pri udarcu letala v steno vrglo nezavestno skozi odprtno na zemljo.

Po izjavi zdravnikov praške bolnišnice bodo Vesno Vulović verjetno konec prihodnega tedna pripeljali v Beograd, kjer bodo nadaljevali zdravljenje. Gre namreč za daljšo dobo fizikalne terapije in klinično nevropsihiatrične zdravljenja. Verjetno bo z njo prispel v Beograd tudi dr. Fuscak, da bi beograjske zdravnike podrobno obvestil o dosedanjem načinu zdravljenja in o priporočilih prof. dr. Kunca o nadaljnjem zdravljenju.

Po podatkih švedske državne policije, je dosedanja preiskava ugotovila, da ni osnove za sum, da je na Stockholmskem letališču v ponesrečeno letalo podtaknjena bomba. Zanimiva pa je podatek, da je v potniški agenciji v Lundu nek osea na ime Stevana Petroviča 24. januarja rezervirala in 25. januarja dvignila karto na liniji Kopenhagen - Zagreb za letalo, ki se je ponesrečilo. Nameščenska agencija je dala točen opis osebe, ki je dvignila karto, ki pa ni bila izkorisčena in niti odpovedana. Policija je izsledila več osebe s tem, oziroma podobnim imenom, toda nobena od teh oseb ni dvignila karte v Lundu.

B. BOŽIČ

Orožje in razstrelivo tuje izdelave, ki so ga karabinerji včeraj zjutraj odkrili v manjši jami pri nabrežinski železniški postaji

ZASKRBLJENOST TRŽAŠKIH TRGOVSKIH IN TURISTIČNIH OPERATERJEV

Skrčenje turističnega prometa predvsem na račun Jugoslovanov

Po dvojnem razvrednotenju dinarja so se prihodi jugoslovanskih turistov skrčili za 11,09 odst., nočitev pa za 8,14. Nekateri trgovine imajo za 50 odst. manjši promet. Manjši je bil tudi delež nemških in avstrijskih gostov

Predsednik tržaške pokrajinske turistične ustanove odv. Mario Berčec je seznanil čimurke s potekom lanske turistične sezone v Trstu oziroma v tržaški pokrajini in z dejavnostjo pokrajinske turistične ustanove. Osnovni podatek, ki upravičeno zaskrblja tržaške upravitelje, zlasti pa trgovce in turistične operaterje je, da se je v preteklem letu turistični promet v naši pokrajini skrčil zlasti zaradi manjšega dotoka jugoslovanskega, nemškega in avstrijskega turizma. To skrčenje sicer ni pretirano občutno, je pa boleče v primerjavi z težnjami po njegovih okrepitvi, ki se je kazala v razdobju zadnjega petletja. Zmanjšanje števila prihodov za 0,43 odst. in nočitev za 1,92 odst. med letom 1970 in 1971 gre predvsem na račun zmanjšanja v izvenhotelskih dejavnostih, ki ga je delno nadomestila povečanje dejavnosti v hotelih tako glede prihoda kot nočitev. Z drugimi besedami je mogoče reči, da se je povečalo število izbranih in gostov, v zmanjšano število gostov z manjšimi ekonomskimi možnostmi. Razlog za tako stanje je treba pripisati v glavnem občutnemu razvrednotenju jugoslovanskega turizma, ki je znašal 11,09 odst. pri prihodu in 8,14 odst. pri nočitvah v primerjavi z letom 1970. Največjo škodo od tega zmanjšanja je imela izvenhotelska dejavnost, zlasti oddajalci sob. To zmanjšanje je treba nedvomno pripisati dvojnemu razvrednotenju dinarja, ki je občutno vplivalo na kupno moč jugoslovanskih gostov, saj imajo nekateri trgovci sedaj tudi do 50 odst. manjši promet. Nasprotno pa je treba skleniti avstrijsko-nemškega turizma pripisati našim lastnim pomanjkljivostim in pa alarmistični kampanji o okuženju našega morja, ki je našla odmev v časopisnem tisku.

V tej zvezi je tržaška pokrajinska turistična ustanova ponovno posredovala pri pristojnih oblasteh, da bi sprejela nujne ukrepe, kajti ekološki problemi, zlasti okuženost morja, so žal prisotni skozi vse leto in ne le poleti na višku turistične sezone. Pokrajinska turistična ustanova je v sporazumu z milanski Politiconom, univerzo v Berkeleyju v Kaliforniji in z inštitutom za vodno inženjstvo tržaške univerze dala pobudo za mednarodno študijsko srečanje o okuženju morskih obal, ki bo, tudi po zaslugi prispevka, ki ga je dala delala, v našem mestu še v letošnji spomlad.

Drugi problem s katerim se je ukvarjala in se še ukvarja tržaška pokrajinska ustanova, pa je problem snage naših cest v neposredni bližini mednarodnih obmejnih prehodov, kar je privedlo do ustanovitve konzorcija, v katerem so zastopane pokrajina, tržaška občina, pokrajinska turistična ustanova in avtonomna letovišča ustanova z nalogo, da reši to vprašanje že v tej turistični sezoni spoznavno z drugimi občinami naše pokrajine.

Tržaška pokrajinska turistična ustanova se je prav tako zavzemala pri pristojnih ustanovah za večjo zavzetost pri odpravljanju nevarnosti katerim so izpostavljeni turisti v našem mestu. Med ukrepi, ki jih bilo treba sprejeti, so v prvi vrsti ustanovitve posebnih parkirnih prostorov izključno za iznemske turiste ter vsaj delna omejitev parkiranja avtomobilov na nabrežjih med bivšim pristajališčem za hidroplane in pomorsko postajo vsaj v poletnem razdobju, zlasti pa večja zaščita inozemskih kupcev, v prvi vrsti jugoslovanskih. V tej zvezi je tržaška pokrajinska turistična ustanova z zadovoljivim pozdravila ustanovitev konzorcija tržaških trgovcev, ki se odlikujejo po tradiciji in resnosti, čeprav so, da taka zasebna pobuda ne more temeljito rešiti vprašanja. Pokrajinska turistična ustanova ima za svojo prvenstveno dolžnost tudi obrambo interesov, turističnih, hotelskih in sorodnih operaterjev, ki jo je doslej izvrševal odbor za turistične prispevke Co.Co.Tur. z danjšim predsedstvom iz Tržaškega sklada. Za leto 1971 in za naprej pa so upravitelji tega sklada z nerazumljivo odločitvijo sklenili ta sredstva ukiniti. Tudi po posredovanju turistične ustanove je dežela s posebnim zakonom prisločila na pomoč interesom hotelierjev s prispevki v višini okrog 100 milijonov lir, niso pa bili teh prispevkov deležni lastniki javnih lokalov za nove pobe in za razne izboljšave. Ta sklep je toliko resnejši ob upoštevanju hude konkurence ustreznih lokalov onstran meje, kjer so cene za polovico nižje od cen v naši pokrajini.

Odv. Berčec je med aktualnimi problemi v zvezi z okrepitvijo turističnih privlačnosti v naši pokrajini načel tudi vprašanje odprtja igralnice in zgraditve kongresne palače. Tržaška pokrajinska turistična ustanova je v ta namen dala pobudo za ustanovitev odbora za obrambo interesov tržaške pokrajine v zvezi z ustanovitvijo igralnice v deželnem okviru, upoštevajoč dejstvo, da se v igralnici onstran meje odteka milijarde lir. K temu odboru so pristopile nekatere javne ustanove in zainteresirana združenja, med katerimi turistični in letoviščarski ustanovi v Trstu in Sessljanu, združenje trgovcev, združenje hotelierjev itd. Odbor je tudi pripravil dokument, ki ga je nameraval predložiti oblastem in javnosti, vendar tega slično zmešnjave v sedanjem političnem položaju ni storil. Vendar pa ustanova poudarja, da je ustanovitev deželne igralnice pobuda, kateri se Trst ne more in ne namerava odreči v korist katerega koli drugega kraja v naši deželi.

Nič manj važna za Trst je zgraditev kongresne dvorane, ki bi lahko sprejela številna študijska srečanja, ki se v vedno večjem številu vrstijo v našem mestu, saj se je prav zaradi pomanjkanja ustreznih dvoran moral Trst odločiti za cel vrsto kongresov. Začasno rešitev bi bilo mogoče najti v okviru obstoječih gledaliških dvoran zlasti pa v okviru gradnje novega gledališča Teatra stabile. Idealna rešitev pa bi seveda bila zgraditev dvorane na področju med Bovedom in starim pristaniščem.

Druga velika pomanjkljivost je v pomanjkanju velikih kopalniških naprav v loku od Miramara do Lazareta in pa pomanjkanje turističnih pristanov, kar občutno zavira razvoj športne plovbe. Idealno področje za take naprave se ponuja v okviru bivše ladjedelnice Sv. Roka in tržaška pokrajinska turistična ustanova se bo spoznavno z miljsko občino prizadevala za uresničitev te pobude, ki bi temeljito spremenila turistični izgled najbolj sugestivne obmorske občine v naši pokrajini.

Odv. Berčec je nato govoril tudi o pomanjkljivostih na področju devinsko-seslanske obale, kjer so turistične možnosti še vse premalno izkoriščene. V tej zvezi je dejal, da je ustanova, kateri predseduje, posredovala pri miljski in devinsko-nabrežinski občini, naj bi uredili nekaj teniških igrišč, kar boista občini v mejah svojih možnosti tudi storila najkasneje v prihodnjem letu. Na zaključku svojega poročila je odv. Berčec dejal, da je pokrajinska turistična ustanova zagotovila za letošnje leto sredstva za tiskanje kataloga za razstavo del iz leta '700 v Trstu, za tiskanje knjige z Topolovimi risbami, ki se je zakasnila iz tehničnih razlogov in da je natisnila 500.000 izvodov, nuno izpopolnjen turistične publikacije za tržaško pokrajino, ki jo bodo delili turistom zastoj. Pri tem je odv. Berčec poudaril, da so ti izdatki skoraj v celoti izprizkromni proračun ustanove, katere dohodki so še pet let ostali isti, medtem ko so se stroški za vzdrževanje in za osebe v tem času znatno povečali. V breme ustanove pa so tudi tržje informacijski uradi, ki jih neposredno upravlja in katerim se je lani priključil še informacijski urad na avto cesti pri Sessljanu, za katerega je dala pobudo in tudi finančno pomoč letoviščarska ustanova v Trstu in Sessljanu.

Odv. Berčec je na koncu dejal, da namerava v bodoče tržaška pokrajinska turistična ustanova, upoštevajoč da v Trstu že učinkovito deluje Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova, posvetiti svojo pozornost v večji meri turističnim problemom v ostalih občinah pokrajine, katerih potrebe je treba zadovoljiti z zgraditvijo novih hotelskih, zabaviščnih, športnih in drugih infrastruktur.

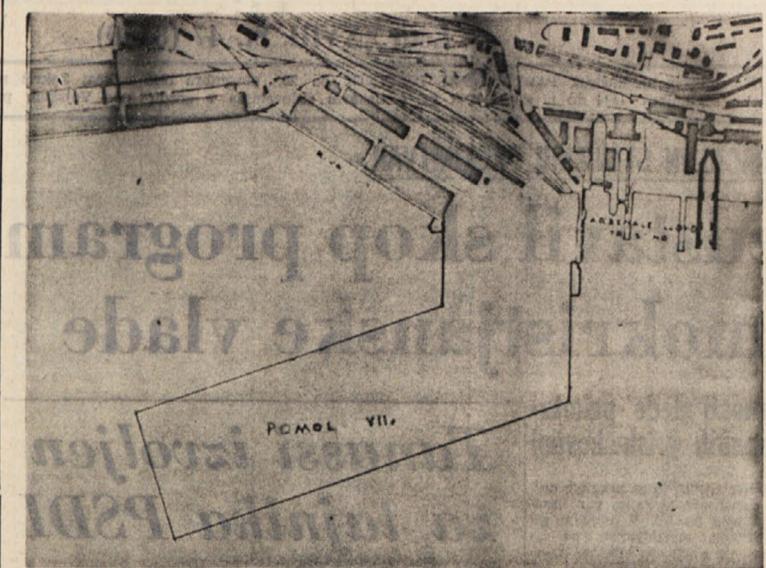
Zanimiva razprava o finansiranju strank

Krožek za kulturo in umetnost je sinoči organiziral razpravo o finansiranju strank. Brez dvoma are za izredno aktualno vprašanje, če samo za trenutke pomislimo na stolne milijone in milijarde, ki jih bodo velike stranke vrle v skorajšno parlamentarno volilno kampanjo. Razprava pa je bila zanimiva predvsem zato, ker se je odvijala okoli predloga, naj bi stranke odslej financiral država in jih s tem smoralizirala.

Kaj to pomeni je povedal predstavnik krožka prof. Bartole, socialisti so pred kratkim predložili

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

Danes uradna izročitev pomola VII

POMOL VII.

Na sedežu Neodvisne ustanove za tržaško luko bodo danes dopoldne uradno izročili predstavnikom ustanove novozgrajeni pomol VII. S tem se zaključuje prva faza uresničitve te pomembne gradnje, na katero poslovni Trst polaga veliko važnost za nadaljnji razvoj pristaniških dejavnosti in zlasti za razvoj tranzitnega prometa z zaljedem.

Pomol VII., ki ga je imela v načrtu že bivša Avstro-Ogrska, je še daleč od svoje dovršenosti: ne razpolaga s potrebno opremo, kakor tudi ni še povezan tati s cestnino, niti z železniškim omrežjem. Ustrezna dela so v teku, a naredujejo zelo počasi. Ob novem pomolu bo prostora za 8 velikih ladij, sam objekt pa je kakor znano namenjen kontejnerskemu prometu in bodočemu središču za razpečevanje južnega sadja v tržaško zaljedje. Pomol nameravajo usposobiti tudi za promet s trajektnimi ladjami vrste roll-on-roll-off, to je z ladjami, ki sprejemajo torov s tovornjakom vred. V manjšem obsegu se promet roll-on-roll-off danes odvija na pomolu II. v stari luki, medtem ko so za promet s kontejnerji pred časom usposobili pomol V. v novi luki. Tu delujeta dva večja žerjava, ki ju je pristaniška ustanova nabavila v Livornu in ki ju bodo prestavili na pomol VII.

Danes ob 19.15 se bo na javni seji sestala rajonska konzulta za Rojan, Greto in Barkovlje. Prav tako danes ob 19. uri pa se bo v Ul. dei Mille sestala na javni seji rajonska konzulta za Kjadin in Rocol, na kateri bodo člani konzulte razpravljali s prebivalci o aktualnih vprašanjih rajona.

S PROSLAVE V PD «PROSEK-KONTOVEL»

Prešernova aktualnost

O pomenu Prešernovih idej za našo narodno skupnost v Italiji je govorila visokošolka Slava Starc — Sodelovali so proseška godba, šolski otroci in domači pevski zbor «Vasilij Mirko»

Kot smo na kratko že poročali, beneško prosvetno društvo «Prosek-Kontovel» priredilo v torek, 22. t. m. v Prosvetnem domu na Proseku «Prešernovo proslavo», katere se je udeležilo izredno veliko ljudi, kar ponovno dokazuje, kako globoko v zavesti naših ljudi je zastatka je bil govor o akcijah proti zloglasnemu procesu v Leobnu ter drugih vprašanjih iz redne uprave.

Po poročilih ostalih članov izvršnega odbora, in sicer dr. Dolharja, dr. Mičaja in prof. Šaha, je svet obravnaval vprašanje slovenskih mlekaric, ki po zakonskih odredbah ne smejo več prodajati mleka na način kot doslej. Ta ukrep bo zelo prizadel precejšnje število živinorazred. Slovenska skupnost si bo po svojih izvoljenih predstavnikih kot doslej prizadevala, da se to hudo vprašanje zadovoljivo reši za prizadete. V ta namen je imela že nekaj sestankov z našimi mlekarji.

Med poročilom o stanju slovenske šole je svet Slovenske skupnosti ugotovil, da se razni ministri odloki sploh ne izvajajo, kar podaljšuje nevdaržno stanje mnogih profesorjev; in to kljub obljubam pristojnih šolskih oblast, da se bo položaj kmalu uredil.

Novo vodstvo delavskega sveta pristaniščnikov

V torek se je na sedežu CCIL-UIL sestel delavski svet Avtonomne pristaniške ustanove in izvolil svoje novo vodstvo. Sestanka so se udeležili predstavniki sindikalnih federacij, pristanišča in pokrajinskih sindikatov, ki so na kratko spregovorili o važnosti tega organa. Noveizvoljeni izvršni organ šteje 11 članov, ki so: Sella Marcello, Leban Karlo, Davi Livio, Zaves Mario, Pison Mario, Sepich Franco, Svara Sergio, Capobassi Claudio, Satti Giorgio, Renni Arnoldo in Zecchini Bruno. Za glavnega tajnika je svet na isti seji izvolil Sella Marcello. Naslednjega dne so izvolili še člane tajništva, v katerem so poleg Sella Lehan Karlo, Davi Livio in Zaves Mario. Prilten šofer povozil pešca

Razstave

V galeriji Torbandena razstavlja do 2. marca slikar Cremonini. V občinski galeriji razstavlja svoja dela Bianca Catolia in Silvia Forcassin. Razstava bo odprta do 27. t. m. V umetnostni galeriji «Il tritico» v Ul. S. Nicolò razstavlja do 26. t. m. svoja dela slikar Dan Monc. po rodu iz Brescice. V galeriji Cariesiu razstavlja znani tržaški slikar Riccardo Bastianuto. Predvidoma bo razstava trajala do 3. marca. V umetnostni galeriji «Tergetse» bo od 26. t. m. do 10. marca razstavljal svoja dela tržaška slikarica Zora Koren - skerk. Otvoritev razstave bo v soboto, 26. t. m., ob 18.30.

Razna obvestila

Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine vabi vse vinogradnike tržaške občine, ki želijo razstavljati svoj pridelek na VI. razstavi domačih vin, da prijavijo svojo udeležbo pisмено na sedež konzorcija — Dom A. Sirk, Sv. Križ št. 61. ali pri Kmečkih zvezi, Ul. Geppa 9. do vključno 29. t. m.

Mladinski krožek — Trst vabi v soboto, 26. februarja, ob 18. uri v Ulico Geppa 9. na predvajanje dia-plotov AVRIJANA OBERSNELA. Vljudno vabljeno!

Moški pevski zbor «TABOR» — Opčine priredi jutri, 26. februarja 1972 ob 21. uri v Prosvetnem domu celovečerni KONCERT umetnih, partizanskih in narodnih pesmi. Dirigent SVETKO GRGIČ. Vljudno vabljeno! ODBOR

SPD «TABOR» — OPCINE vabi na PREŠERNOVO PROSLAVO ki bo v Prosvetnem domu v nedeljo, 27. februarja 1972, ob 16.30 — Moški pevski zbor «TABOR» ponovi celotni koncert. Vljudno vabljeno! ODBOR

Solistični koncert basista Ladka Korošca in altistke Marije Bilenčeve, napovedan za jutri, 26. februarja 1972, odpade zaradi tehničnih razlogov. GLASBENA MATICA TRST

KMEČKA ZVEZA vabi na OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 5. marca 1972 ob 9. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio št. 4. Dnevni red: 1. Izvolitev predsednika občnega zbora. 2. Predsedniško poročilo. 3. Poročilo tajništva. 4. Poročilo nadzornega odbora. 5. Pozdravi in diskusija. 6. Volitve. 7. Razno. V morebitnem drugem skilkanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi.

Slovensko gledališče v Trstu — Kulturni dom SERGEJ VERC KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ (Resnična bajka v dveh delih) KRSTNA PREDSTAVA Scena: KLAVDIJ PALČIČ Kostumi: MARLIJA VIDAU Glasba: IVAN MIGNOZZI Režija: MARIO URŠIC

Danes, PETER, 25. februarja SAŠA Sonce vzide ob 6.52 in zatonc ob 17.44 — Dolžina dneva 10.52 — Luna vzhide ob 13.52 in zatonc ob 4.56 Zjutri, SOBOTA, 26. februarja ANDREJ Vreme večera: najvišja temperatura 13,7, najnižja 6,7, ob 19. uri 10,3 stopinje, zračni tlak 1010,9 stalen, veter 17 km na uro, vzhodni-severovzhodni, sunki vetra 36 km na uro, vlaga 55-odstotna, nebo 7/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE Dne 24. februarja 1972 so se v Trstu rodili 3 otroci, umrlo pa je 10 oseb. UMRILI SO: 74-letna Anita Petran v d. Spazzapan, 75-letna Eugenia Tujach por. Duz, 84-letna Teresa Susteric por. Susteric, 64-letni Riccardo Coslivi, 83-letni Giuseppe Pizzelli, 86-letna Rosa Loschdorfer vd. Strukelj, 82-letni Floriano Cavalletto, 76-letna Franciška Calzi, 80-letna Giuseppina Mulli vd. Stresi, 72-letna Francesca Duric vd. Bevilacqua.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di Greta, Ul. Bonomea 93, Godina ALLIGEA, Ul. Gimnastica 6, S. Luigi, Ul. Felluga (46) Sv. Alojzij.

Gledališča

KULTURNI DOM Danes, 25. t. m. ob 18. uri Tenesse Williams «Tramvaj poželjen». V četrtek, 2. marca ob 20.30 predpremera (Abonma red E — mladinski v četrtek) Sergej Verc «Ko luna škili z desnim očesom in jaše Veliki voz». V petek, 3. marca ob 21. uri predpremera (Abonma red A) Sergej Verc «Ko luna škili z desnim očesom in jaše Veliki voz». V nedeljo, 27. t. m. ob 20. uri, bo ob 21.15 Leroi Jones: «Crea» — Mala dvorana. Zadržite v Kulturnem domu.

VERDI V gledališču Verdi so v teku pravice za uprizoritev Wolf-Ferrarijeve opere «Il Campiello», za katero pripravil libreto Mario Ghisloni pri istoinštimski Goldonijevi komisiji. Opero bo dirigiral tržaški dirigent Nino Verchi, režiser bo goldonijevski specialist Giovanni Poli, pevec-igrarica pa bodo: Edith Martelli, Eddy Ando, Alessandro Maddalena, Flaminio Andreoli ter Tržačani Fulvia Ciano, Risa Laghezza, Claudio Ciochi, Giuseppe Botta, Mario Carlin in Tito Susca. Zbor gledališča je uredil Gaetano Riccietti, koreografijo pa je zasnovala Fernanda Succo. Prva predstava za red A v vseh prostorih bo v soboto ob 20.30. Pred blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITAMA ROSSETTI Danes ob 21. uri Goldonijeva komedija «Vojaški ljubimec» v izvedbi igralske skupine «Teatro Insomni». Predstave do nedelje so izven abonmaja.

AVDITORIJ Danes za ciklus «Gledališča dne» gostuje skupina Loggetta s predstavo «Dal Trenta al Quaranta» in peceora la cantata» Nuccia Ambrosina in Ettore Capriola. Dogajanja v letih pred drugo svetovno vojno, izvajane bodo pesmi in povzeti različni govori takratne obde. Izvabili bodo Cesare Ferrario, Salvatore Landolina in Clara Zvoniovoff. Predstave ponovitve do nedelje.

Kino Nazionale 15.30 «L'ultimo eroe del West». Barvni film. Brian Koebe. Fenice 15.30 «Il caso Mattia». Barvni film. Gian Maria Volontè; režiser Franco Cristaldi. Eden 16.30 «Donne in amore». Glavni Jackson. Prevedevano mladini pod 18. letom. Grattacielo 16.00 «Senza movent». Dominique Sanda, Stephane Audran, Laura Antonelli, Carla Gravina. Barvni film. Excelsior 15.30 — 22.10 «L'addio». Barvni film. Bibi Andersson, Rejza Ingrid Bergman. Prevedevano mladini pod 18. letom. Ritz 16.00 «Fuga dal pianeta delle scimmie». Barvni kinemascope film. Sal Mineo in Riccardo Montalban. Alhambra 16.30 «Weekend proibito». Una famiglia quasi per bene. Silvana Kocina, George Geret. Barvni film. Prevedevano mladini pod 18. letom. Aurora 16.00 «Sole rosso». Charles Bronson, Ursula Andress, Alain Delon. Barvni film. Impero 16.45 — zadnja predstava ob 21.45 «...e continuavano a chiamarlo Trinità». Terence Hill. Cristallo 16.00 «Una squillo per il spettatore Kluge». Barvni film. Jean Fondra in Donald Sutherland. Capitol 16.00 Walt Disneyev film v barvah «Gli aristogatti». Moderno 16.00 «Le 24 ore di la Mans». Barvni film. Steve McQueen. Vittorio Veneto 16.30 — 21.30 «Il piccolo grande uomo». Barvni film. Dustin Hoffman. Ideale 16.00 «Quante belle Serrafino per le strade cittadine». V barvah. Horst Frank, Margot Marler. Prevedevano mladini pod 18. letom. Astra 16.00 «Non è più tempo d'eroe». Barvni film. Henry Fonda. Alhambra 16.00 «Il Californiano». Barvni film. Western. Charles Bronson in Susan Oliver.

Izleti Ob letošnjih zimskošportnih igrah prejela SD Polet avtobusni izlet v Zabnice in k Sv. Antonu in sicer 27. t. m. z odhodom ob 6.30 iz pred Prosvetnega doma na Opčinah vpsvovanje za izlet je v trgovini čevljev Malalan na Opčinah — Proseška ulica 18, tel. 212138. Cena na 1400 lir na osebo, družine pozost. SPDT priredi v nedeljo, 27. februarja izlet v Trbič ob priliki VZL. Cena 1.500 lir. Odhod avtobusov iz Trsta: Ul. Cicerone ob 6. uri, Barkovlje — Rojan ob 6.15. Opčine ob 6.15, Proselek ob 6.20 in Kriz ob 6.30. Vpisovanje vsak dan v Ul. Geppa št. 9. Vpisovanje se zaključuje danes ob 12. uri.

SPDT priredi v nedeljo, 5. marca, smučarski izlet v Sappado za Trofeto tržaškega prvenstva Tommasini. Osnovno število mest. Cena 1700 lir. Vpisovanje do 1. marca v Ul. Geppa 9.

Darovi in prispevki Mario Muženič daruje 2000 lir na šolo — spomenik NOB v Cerkanem. Namesto udeležbe na grob Ivanu Starcu daruje družina Rudež 1000 lir na Dijaško matico. V isti nameni daruje Dragica Kavčič 1000 lir. Namesto udeležbe na grob Ivanu Starcu daruje družina Bertini — Vrtovec 2000 lir za «Rod modrega vala». Zofi Ambrozec daruje v spomin pokojne Marije De Paoli rol. Gešk 2000 lir za P. d. «Ivan Grbec».

SOZALJE Prof. Aleksander Vodopivec izkoraško iskreno soznanje ob izgubi drage matere profesorski zbor, tajništvo in odbor Glasbene matice. Soznanje se pridružuje Primorski dnevniki.

ČE BO ZAKONSKI PREDLOG V BEOGRADU SPREJET

Samo doktor znanosti more postati general

Tri možnosti napredovanja v vojski - Komisijsko odločanje Kadrovske sveti - Pravilniki precizirani zaradi objektivnosti

Jugoslovansko zvezno tajništvo za narodno obrambo je, kot se je zvedelo, predložilo zvezni skupščini zakonski osnutek, ki naj spremeni dosedajni zakon o oboroženih silah. V obrazložitvi zakonskega predloga je rečeno, da je to treba storiti zaradi drugačne organizacije oboroženih sil, zaradi spremenjenih pogojev izvrševanja vojaške službe in zaradi enakega ravnanja z državljani, kadar so ti v službi oboroženih sil. Kakor je znano, od leta 1969 jugoslovanska ljudska armada ni edina oblika vojaške organizacije, ker spada v ta okvir tudi teritorialna obramba, obe organizirani obrambni sili pa se imenujeta — oborožene sile SFRJ.

Z vojaškimi obvezniki ter s pravo stolovci enot teritorialne obrambe bi v času vojaških vaj ravnali enako, kot če bi bili vpisani za službo vojaškega roka v JLA, oziroma na vojaške vaje. Skupne rešitve se predlagajo tudi glede napredovanja častnikov, glede uniforme, glede odgovornosti za kršitve vojaške discipline, nadalje se predlagajo skupne rešitve glede enotnih činov. Za napredovanje aktivnih častnikov se predvidevajo tri možnosti: obvezno napredovanje po poteku določenega števila let službe v istem činu (po pravilu dvakrat dalje služenje, kot

ga predpisuje zakon za redno napredovanje), nadalje »pospešeno napredovanje« kot stimulans najboljšim ter »izredno napredovanje« kot posebno priznanje za dolgoletno službovanje v JLA.

Napredovanje rezervnih častnikov bi bilo odvisno od potreb, od let, ki jih predvideva vsak čin, pa tudi od uspeha, ki ga neko kaže v času vojaških vaj. Pomembno je tudi, da se z novim zakonom predvidevajo točno določeni kriteriji in pogoji, po katerih se more dati pozitivna oziroma negativna ocena o dejavnosti častnikov in da se o tem komisijsko odloča.

Z novim zakonom bi se ustanovili tako imenovani kadrovske sveti, katerih dolžnost bi bila, proučevati vprašanja imenovanja, premeštev, solanja, napredovanja, odlikovanja, prenehanja službe kot tudi razmer v službi, končno bi ta komisija dajala svoje mnenje višjim organom.

Prvič bi bil uveden kandidatski seznam za napredovanje oziroma za imenovanje posameznikov na razna službena mesta. Kadrovskim svetom bi pomagali točno izdelani in precizni kriteriji o prednostih za imenovanje in napredovanje; precizirani bi bili razlogi za premešanje po potrebi službe ali na prosiljo zainteresiranih; nadalje bi kadrovske sveti odločali tudi o pogojih za razreševanje posameznikov z delovnega ali službenega mesta. Vse to bi bilo do podrobnosti določeno z dobro pripravljenimi merili, tako da bi vprašanja statusa pripadnikov JLA bila rešena kar se da brezobsežno in zato tudi kar se da objektivno.

Kar se tiče plač in drugih dohodkov, je najbistvenejše to, da je tudi delovno mesto eno izmed osnovnih kriterijev. Toda za sedaj še ni znano, do kolikšne mere bo to vplivalo tudi na plačo častnika oziroma na njegove dohodke.

Tudi strokovnost vojaškega staršine, to se pravi častnika in podčastnika, bo prišla bolj do verljive in bo eden izmed pomembnejših pogojev za morebitno napredovanje. Srednja strokovna šola za podčastnike in visoka strokovna šola za častnike sta najvažnejši elementi za sprejem nekoga v aktivno službo. Po novem zakonskem načrtu bi aktivni podčastniki nemoteno napredovali vse do čina zastavnika, aktivnim častnikom pa bi se »zagotovilo napredovanje vse do čina podpolkovnika. V načrtu novega zakona je izrecno rečeno, da se kot poseben pogoj za napredovanje v generalski čin postavlja končana šola za narodno obrambo, magistratura ali doktorat, s tem da bi do konca leta 1975 mogel to doseči tisti polkovnik, ki ne kvalifikacije iz ni-ma. Ukinjeno pa bo opravljanje iz-

Kakor smo že poročali, je bil v torek v Slovenskem klubu večer, ki je bil posvečen ljubljanski in koprski radioteleviziji. Na tem večeru so sodelovali Tome, Abram in Škerlavaj za koprsko postajo, ter Cilenšek in Pavček za RTV Ljubljana. Občinstvu jih je predstavil prof. Turina

PREGARJE IN PREGARSKI ZIDARJI

DOHODKI ZIDARJEV SO POSTALI ZELO POMEMBNI ZA RAZVOJ VASI

V vasi 6 zidarskih mojstrov in kakih 25 priučenih zidarjev

Portal Terezine hiše. Sklesan je bil leta 1902 in izdelal ga je mojster Jože Poropat. (Kakor je mogel bratec sam ugotoviti, sta se pod večerajšnja slika podpisava amojster)

18. 5. 1944 požgali hišo in gospodarsko poslopje, je preklada zaradi silne vročine na mnogih delih, prečno razpokala, na spodnji strani pa so se odkruli večji deli. Še večja škoda je, da niso poskušali pri obnavljanju portala na ustrezen način obvarovati delov in jih spet sestaviti v betonski nosilec.

Podobnih portalov z izklesanimi sakralnimi podobami, cveticami in drugimi motivi je bilo še več po mnogih brkinskih vajah: v Rijavčah, Tatrah, Prelozah, Ostrožnem brdu in drugod. Večino so izdelali pregarski klesarji Anton Dočič, Anton Poropat, Janec in Ivan Bubič — Kalandar in poslednji klesar Jože Paropat - Terezin, rojen 1870, umrl 1952. Izmed vseh portalov, ki so jih izdelali pregarski klesarji, je likovno najlepši in kompozicijsko najbolj uspel Kalanov. Ta je zlasti po vitkih linijah, izklesanih v liku moštrance, brezprimeren s katerikoli drugim. Mojster Janec Bubič ga je izoblikoval, ne da bi se tega zavedal, sebi in 6 Kalanovim (Bubičevim) zidarskim generacijam v edinstven in izreden likovni spomenik.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ob vsej svoji diplomatski sposobnosti se boste težko izmuzali. Naj vas ponos ne zavede v težko situacijo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zvesti delovni tovariši vam bodo pomagali izpeljati nalogo, ki ste si jo prevzeli. Moralno ste na viski.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne izkoristite svojega položaja, da bi vam ne očitali nezadržanosti. Bo videti zadovoljni z družinskimi razmerami.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Primerno vzbudite za odločneje ukrepe. So glasje z ljubljeno osebo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izkoristite praktičnega duha. Odločen sklep bo prostovoljno neke zapletljive. Ostalo se bo vse lepo odvijalo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne dopustite, da bi neko izkoristil vaš privilegiran položaj. Ne bodite ljubosumni.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.)

ster delal, dokazuje izjava Karoline Bubič, žene mojstrovega vnuka, ki je povedala, da je moral zidati in klesati cele dneve pri drugih lastnikih, da bi preživel številno družino. Navzlic temu je je zdel izdelati za svoje gospodarsko poslopje najlepšo stvaritev, zato je najprej s pomočjo svojih sinov Ivana, Antona in Jožeta izkopal v karmolovno (Pri studencu) dovelj velik kamen, ga tam grobo obdelal, potem so ga prepeljali domov. Mojster ga je postavil menda kar v črno kuhinjo na lesene podstavke, potem pa ga je začel ob večerih obdelovati. Klesal je v temnem prostoru, kajti tedaj še niso imeli ne elektrike in ne petroleje, sveče pa so bile predrage. Zato je ukazal otrokom, naj mu narežejo leskovih trsk, jih posušijo na glistih, potem pa mu, ko bo klesal, s prižigalnimi svečji. Delal je več kot 40 let. Končno je bila preklada izklesana. Ko so jo postavili, so hodili vsi vaščani in tuji občudovat in hvaliti to mojstra.

Da je preklada z izklesanimi liki vzbudila občudovanje in veliko priznanje mojstru, dokazuje poskus nekega tržaškega petične-za, ki je poskusil delo odkopiti. Kot se spominja snaha Karolina, mu je ponujal zanjo toliko denarja, da bi si bil lahko z njim sezidal hišo. Vendar je Janec Bubič ponudbo ponosno odklonil: »Ne, dokler sem jaz živ, bo to delo ostalo na našem skednju in ga krasilo. Ni denarja, s katerim bi ga plačali!«

Vojna je uničila ta biser pregarskih mojstrov. Ko so Nemci

ga Jakoba Zadnika in Jožeta Koronstaba, ter preverbi dobljenih podatkov pri drugih starejših vaščanih, so bili na prehodno stoletja vaški zidarski mojstri naslednji: Janec Konestabo-Financ, roj. 1849, Anton Zadnik-Kovač, rojen okoli 1865, Kuret Janec-Kučen, rojen okoli 1870, Anton Konestabo-Nemec, rojen okoli 1870, Ivan Bubič-Kalandar, rojen 1852, Jože Poropat-Terezin, rojen 1870. Razem tistih, ki so zidarijski skozi vse leto, so bili še drugi sposobni zidarski mojstri, ki so se večji del leta ukvarjali se s kmečkimi delom, zidali pa le jeseni in zgodaj spomladi. Na prelova stoletja sta bila takšna mojstra Jakob Lever-Strinko, rojen 1864 in Janec Konestabo-Božič, rojen okoli 1865. (39).

V Hujah je bil prvi mojster Ivan Tomazič-Jerin, rojen okoli 1860. Zidarji pa so bili še Jozek Cek-Djivjak, Janec Lever-Vrtarac, Jože Tomazič-Podružinar, Anton Valenčič-Premil, Miha Tomazič-Pekov, 7. Jože Betin (domače ime) in drugi.

Mlajši izmed naštetih mojstrov so nadaljevali z zidarsko aktivnostjo tja do prve svetovne vojne, npr. Anton Konestabo-Nemec, Janec Kuret-Kučen, Jože Poropat-Terezin, Anton Zadnik-Kovač. V začetku stoletja pa so se vključili mnogi mlajši, med njimi nekateri sinovi starejših mojstrov, prišla je cela vrsta novih, naj omenimo nekatere kasnejše mojstre: Jože Male-Conkar, rojen 1886, Lojze Konestabo, rojen 1882, 3. France Konestabo, roj. 1884, Financova, Anton Konestabo-Škoparin, roj. 1882, Franc in Jakob Zadnik-Spirjarjeva, rojena od 1870 do 1880, Jože Bubič-Skarčič, rojen okoli 1880, Valentin Konestabo-Valinov, rojen 1882, Jože Konestabo-Vrtar, rojen okoli 1880, Matija Frank-Kuret, roj. 1887, Jože Tomazič-Kuret iz Krač, rojen 1878 (najstarejši še živeči zidar), Jakob Zadnik-Boghar, rojen 1885, Miha Dodič-Jes-har, rojen 1883, Jože Ule-Anze, rojen 1886, Jože Konestabo-Ivanov Št, rojen 1884, Jože Zadnik-Klančarjev, rojen 1879, Franc Bubič-Mihčev, Anton Bubič-Fircic in še več drugih.

MAKS ZADNIK
(Nadaljevanje sledi)

(38) VI. Klemenčič, Pokrajina med Snežnikom in Slavnikom, str. 156, SAZU v Ljubljani 1958.
(39) Zaradi 1944. leta zgorelih materialnih knfig pregarskega župnega urada, so rojstni podatki nekaterih je približni.

TEMA, KI POSTAJA OD DNE DO DNE BOLJ AKTUALNA

Problem «okolja» Švedski jemljejo povsem resno

Na eni strani se to opaža v sredstvih, ki jih namenijo ohranitvi zdravega okolja, na drugi pa v vzgoji, začeni pri najmlajših

Vprašanje zastrupljanja okolja, v katerem živi človek, postaja od leta do leta kočljivejšo, in to vzporedno z razvojem industrije, še posebno petrokemijske. Toda medtem ko smo se ga v Italiji in v bližnjih evropskih deželah temeljiteje lotili šele v zadnjem času, so ga Švedski, kot kaže, prevzaprav že rešili z odličnimi ukrepi na vseh ravneh. Tudi s pomočjo šolske mladine.

Odstotek živega srebra v pitcah, ki ključajo semena, okužena po snoveh in hlapih, ki jih sproščajo tovarne celuloze, se je zadnja leta občutno znižal, in sicer na običajno raven izpred obdobja industrializacije; ptičjemu rodu na Švedskem torej ne grozi več pogin zaradi zastrupitve. Dalje: v Stockholmu ne smejo goriva, namenjena ogrevanju stanovanjskih in drugih prostorov, vsebovati več kakor 1 odstotek žvepla; bronasti sponeniki, kot npr. sloviti spomeniki sv. Juriju v starodavni mestni četrti švedske prestolnice, niso več podvrženi razjedanju žvepelnega dvokisa. In še: v jezercu Trummen (600 kv. m) v kraju Vaxjö, katerega dno je dobesedno prekrito s 5-metroso plastjo zamrznih snovi, se polagoma spet obuja življenje po zaslugi posebnega razkužiteljnega procesa, ki je zahteval 135 milijonov lir izdatkov.

Osnovni dejavnik, ki je pripomogel, da je Švedska (450.000 kv. km površine in 8 milijonov prebivalcev) ena izmed najmanj okuženih industrijskih držav, je gotovo zelo učinkovita zakonodaja. Njen namen, tako naglašajo švedski kmetijski minister Ingemund Bengtsson, je preprečiti nadaljnega biološkega uničevanja narave, obenem pa o zdravitve okuženih predelov. Najpomembnejši zakon v tem pogledu je bil uveljavljen junija 1969 in daje napotke, kako smotno uporabiti javna denarna sredstva zoper zastrupljanje okolja ter navaja najprimernejše ukrepe, da se z njimi prepreči propadanje biološkega ravnotežja.

Drugi zakon spet določa, da ne smejo motorji avtomobilov sproščati več kot 4,5 odst. ogljikovega monoksida, ki zastruplja zrak in je človeku hud škodljiv. Na Švedskem je kar 160 postaj z najsoodnejšo tehnično opremo in sposobnim tehničnim osebjem, ki strogo nadzirajo avtomobile. Družba VOLVO, ki izdeluje najbolj znane švedske avtomobile, je lani sklenila vgraditi v svoja vozila aparate, ki močno omejujejo škodljivost izpušnih plinov. Pristojni vladni organi pa nameravajo postopno nadomestiti sedanja javna prevozna sredstva na motor z vozili na električni pogon.

Glavna odlika švedskega boja proti okuževanju pa tiči v ustreznih vzgoji državljanov, začeni pri otrocih. Kakor imajo italijanski otroci televizijskega miljenca miško Gigio, tako imajo njihovi vrstniki na Švedskem lutko Televinken. Z razliko, da Televinken vztrajno obsoja zastrupljanje okolja, ko s televizijskega zaslonja zjaj razjarjeno zjaj jokavo kaže mladim gledalcem travnike pokrite z vsakovernimi odpadki in sprušje, kje se bojo zjaj otroci igrali.

Na srednjih šolah predvaja ustanova SMLP pod pokroviteljstvom prosvetnega ministrstva redno kratkometražne filme, v katerih seznanja dijake o tem, kaj se zgodi mikroorganizmom, če spustimo v vodo detergente (pralne praške ipd.), dalje ponazarja razliko med odpadki, sadikama, vsajenima ena v zdravo zemljo, druga pa v zemljo, ki smo jo zastrupili s kemijskimi odpadki. Filme predvajajo med poukom kemije ali naravoslovja. Ustanova SMLP spodbuja dijaštvo celo k javnim manifestacijam, da bi na njih opozorilo javnost na nevarnost okužb. V ta namen jih s pomočjo filmov spet uči, kako pripraviti reklamne napise in gesla. Nedavno je po glavnih ulicah Stockholma krenil spoved nekaj sto dijakov na koleših, ki so skandirali razna gesla v obrambo čistega ozračja.

Med najvarnejšimi viri okužb so plastične snovi, zato so švedske oblasti nedavno prepovedale njihovo uporabo pri izdelovanju krožnikov in kozarec. Družba TETRA PAK, ki proizvade letno do 7 milijard kosov embalaže iz plastike, se je obvezala, da bo v sodelovanju s tehnološkim zavodom za proučevanje plastičnih mas izdelala tako plastično snov, ki se bo po uporabi kar sama unicila pod učinkom sončnih žarkov (danasnja plastika je dejansko malone neunicljiva).

Drugi industrijski obrati so pod pritiskom vlade začeli sprejemati druge ukrepe proti ropotu in sumu.

Družba ATLAS COPCO, ki je že leta 1930 izdelala «tihu» kladivo v tolkačnem, zavitem v plast kavečar, je postavila na tržišče električni kompresor, katerega brnenje je komaj slišno, ko da bi bilo za električni brivnik ali sušilnik za lase. Razen tega je na jerecu Mälaren, ki skoraj obkroža prestolnico, uspešno preizkusila novo metodo oživiljanja mrtvih voda: z dno jezera potiskajo s »palko« stisnjen zrak, torej kisik.

Zakoni proti okužbam pa ne bi zalegli brez koristnega dela, ki ga opravlja vsedržavni svet za zaščito okolja, to je samostojen znanstveni, ustanovljen leta 1967 na pobudo kmetijskega ministrstva, katerega sklad znaša kar 30 milijard lir. Ta organizem nenehno zasleduje nezakonito ravnanje tovarnim, ki sproščajo v reke in jezera kužne snovi, ter jih prijavlja sodni oblastem. V njem je zaposlenih 3.000 strokovnjakov raztresenih po vsem švedskem ozemlju. Z omenjenim organizmom sodeluje enajst ločenih institutov, od veterinarskega, ki preučuje stopnjo okuženja v mesu ribah in ži'ih sploh, do onega, ki se ukvarja z analizo strupov prod rastlinskih zajedavcem ipd. Med njimi je tudi še zavod za javno zdravstvo, ki je svoj čas na 12.000 parih dvočkov, rojenih med leti 1885 in 1925, ugotovil in proučil učinke kajenja, okuževanja itd.

NA FILMSKIH PLATNIH

Philippe Labros

«Senza movente»

Originalni naslov: SANS MOBILE APPARENT. Igrajo: Jean-Louis Trintignant, Dominique Sardeau, Stephane Audran, Laura Antonelli, Carla Gravina, Sacha Distel, Jean-Pierre Marielle, Eric Segal. Glasba: Ennio Morricone.

Spretno izdelana francoska detektivka, ki, posebno na koncu, prikazuje tudi nekoliko pretenziozno družbene kritike. A s tega vidika je film nepomemben. Lahko ga sprejemamo kot površno zabavo; drugače je kar prazen. Odvisno je torej od občutek volje gledalca, ali ga premeta ali ne.

PREJELI SMO

BOREK. Revija za zgodovino NOR in ohranjanje revolucionarnih tradicij. 1971 št. 12. Izdava zavod »Borec«. Ljubljana, Beethovnova št. 10.

Fausto Gianfranceschi: L'ULTIMA VACANZA. Romanzo. Rusconi Ed. SANCHE DU MONDE — revija, ki jo izdaja svetovna zdravstvena organizacija, za februar in marec 1972. Snopič govorj o srčnih boleznih ter o boleznih oziroma.

TONE SVETINA

UKANA

319. TRETJA KNJIGA

«Bonov ne maram. Kar drugim dajate tipe papirje, jaz vem, da kmetje ne bomo nič dobili zanje. Miner Marko mi je svetoval, naj jih denem v stranišče! Jaz dam, kar imam, zastoj, tako kot dajete vi vse, kar imate.»

Leban se je snejal in pomagal Travnikarju, da sta slekla kostruna.

«Travnikar, kravo vam pripeljem zanj.»

«To so obljube! Če bi se vse uresničilo, kar so mi že obljubljali, bi bil milijonar.»

Ko so bili v kuhinji sami, je Travnikar dregnil mladega komandanla, ker ni mogel kročiti radovednosti:

«Kam pa greste, če ni to vojna tajna?»

«Nemške snučarske patrulje so preselele našo preskrbovalno pot čez Jelovico. Tisto, saj veste, po kateri vozijo kmetje hrano, sol in zdravila za korpus. Morali jih bomo nekajkrat nažgati, da nam bodo dali mir. Nam in tudi vam, Travnikar.»

«Povejte na štabu divizije Pemcu, da beli nameravajo napraviti visoko na hribu postojanko.»

«Dokler bomo mi tu, je ne bodo.»

Travnikar je nekaj časa pozorno ogledoval fanta, potem je dejal:

«Saj ti si pa bil že pri nas?! Poleti, ko si peljal četo Francozov. Vola sem vam dal takrat.»

«Mimogrede... Res smo dobili celegavola. Vi pa niti

jarca zanj.»

«Pusti to. Ni bil moj. Svarun ga je bil pustil pri meni, da bi z njim oral, dokler ne bo prišla brigada od kod lačna in ne bo imela nič drugega.»

V dobri uri je bila večerja kuhana. Zenske so se sukale med borci in delile okusno mesno krompirjevo juho z repo. V izbi je bilo živahno. Stari Travnikar se je pošalil:

«Pantje, saj bi vam dal potico, ko je ravno božični večer. Pa kaj, ko ste sami komunisti, saj je ne smete jesti. Pri nas pa le ženske praznujejo,» se je opravičil zavoljo drevečka.

Videl jih je, kako so jim oči uhajale k svetlim lučkam in k jesticam pod smrečico, kjer je bil droben napis. «Mir ljudem na zemlji!...»

Mama je že prišla z narezano potico. Dobro, da so bili spekli malo več, za vsak primer. Tako je dobil vsak en kosček.

«Hvala za potico! Ne bo se nam zalotela, ne, Travnikar,» se je zasmejal Leban.

«Kje pa se klatite, da ste nas tako dolgo pustili same Nemcem?»

«V Dolomitih smo bili, Travnikar. Tam, kjer je za vsakim drugim grmom belogardist. Noteo do Ljubljane smo jih preganili in jim nasuli propagandnih letakov, da bi se vdali in prišli k nam. Še dvajset dni bo trajal rok amnestije,» je povedal Leban.

Travnikar se je začulil:

«Zdaj pa bele vabite k nam? Pet minut pred dvanajesto? Kakšna pa je ta politika?... Amnestija? Zdaj, ko bo kmalu še Hitler pristopil k OP?»

«Travnikar, to je višja politika,» ga je poučil komisar Boris, ki je tudi prijalral k jurinemu bataljonu. «Mi odpuščamo zmote, pa se nam še posmehujejo! Napadali so nas kot ose. Toda nasuli smo jim svinca v trebuh, zapomnili si bodo, kdaj je bil v Dolomitih jurinski bataljon.»

«Pa jim bomo še dali vetra,» je dodal plavalasi komandir Zvone. Njegove sivo modre oči so imele nevaren soj. Iz rokavov so mu štrlele koščne pesti, močne in trde ko tola-

kala. Poleg njega sta bila sedaj Primož in Travnikarjev. Ko je govoril, so ga vsi spošljivo gledali. Bil je jeseniški kovinostругar in slovenski boksaški prvak v srednji kategoriji.

Primož jim je povedal, kako se ujeli starega belogardističnega obeščevalca, ki je imel na vesti mnogo kurirjev in borcev. Med bojem so ga pred njegovim domom vprašali za svet, kje bi se najlaže prebili v gozd do žičnih ovir na meji. Pokazal jim je prav nasprotno smer, kjer so bile zasede belih. Vzeli so ga s seboj. Zvone ga je zaslišal. «Na njegovem lažnivem gobcu je Zvone preizkusil svojo pest,» je dejal Primož zajecljivo. «Takšnih tipov ne bomo več vodili na divizijo... Zaprlj smo ga v hlev, zjutraj pa je bil hlev prazen in stražar brez puške.»

Travnikar, Ana in Tinka bi bili vso noč poslušali. Četa je bila pravo nasprotje nekaterih enot iz brigad, saj je bilo v njej vse polno mladih obrazov. Po brigadah pa so bili že možje s skrbmi za družine, ki so ostale doma.

Travnikar jim je podaril tri vedra tepkovca. Pili so ga kar iz korca. Čeprav so hodili s primorske strani gora celih dvanajst ur, so bili spet dobre volje, ko so si napolnili trebuh in pogasili željo.

«Pesem!» je zaukazal Leban.

«Katero?» se je oglasil tisti, ki je navadno vodil pevce.

«Svete noči nkar! Kljub potoci!» se je zasmejal Leban in poškilil k Travnikarju. «Kakšno našo urežite!»

V hiši je zabučalo, da so svečke na smrečici trepetaje ugašale. Ana se je tiščala k Primožu; s Tinko sta peli visoko in navdušeno.

Hej, tovariši,
pod orožje vsi,
tuje mora iz naše zemlje!
Čaka polje nas,
čaka dom požgan,
čaka sinje Jadransko morje!...

Travnikar se je razživel.

«Kakšna vojska pa ste, brez harmonike?» Jadrno je pri- nesel svojo. Sedel je za peč in raztegnil.

Mladi so pritegnili. Če bi jih bil Leban pustil, bi bili prepivali do jutra in šil naprej brez spanja. Toda ko so bili najbolj razigrani, jih je vse skupaj napodil spat. Nekaj jih je šlo na skedenj, nekaj pa jih je poleglo po tleh in za pečjo. Kamor si stopil, povsod so ležali ljudje in orožje.

Travnikar je privil stenj brivke. Pogledal je po fantih in srce se mu je razširilo:

«Ej, kakšna vojska! In moj France je pri njih!»

3

Naposled ta bila sama. V motnem svitu petrolejke sta se spet gledala, ko da ne verjameta, da sta res skupaj. Ali ni to stokrat ponovljeni privid želja, ki se tako redko uresničujejo?

«Kako lepo bo takrat, Primož, ko boš prišel in ti ne bo treba več oditi.»

«Res bo lepo,» je odvrnil.

«Toda kdaj bo to?»

Sklonila se je in odprla vrata pečice, v kateri je plapolal ogenj. Naložila je nekaj polen in pustila odprto, da sta gledala, kako je rdeči sol napolnil ves prostor s toplo intimitnostjo.

Potem je vzela iz omare sveže perilo.

«Na, preobleči se! Vsak dan čaka nate! Ze zdavnaj vsja s Tinko oprali in zlikali vse perilo zate, za Franceta in Volkja.»

Zmetal je s sebe vojaško obleko in jo po kosih zložil na stol ob pečici.

Ko je bil gol, je stopila k njemu, ga objela okoli pasu in ga tesno prižela k sebi, na svoj že močno nabrekli trebuh. «Shujšal si, Primož!»

Z rokami ga je pogladila po telesu, od širokih ramen do stegen, kjer je zatipala brazgotino zarasle rane.

«Saj nas gonijo iz dneva v dan, s hrba na hrib, da se

EP V KLASIČNIH SMUČARSKIH DISCIPLINAH ZA MLADINCE IN MLADINKE

Danes start v Trbižu s teki in kombinacijo

Italijanski in jugoslovanski tekmovalci verjetno ne bodo posegali po vidnejših mestih

- Sporod
DANES
9.00 tek na 5 km mladinke
10.00 tek na 10 km za mladince
13.30 skoki za kombinacijo
JUTRI
10.00 tek za kombinacijo
NEDELJA
9.00 štafeta 3x5 km za mladince
10.00 štafeta 3x10 km za mladince
12.00 skoki

Trbiž, 24. — Jutri se bo v Trbižu začelo 5. evropsko mladinsko prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah. Tekmovalni spored obsega šest disciplin, v katerih bo nastopilo okrog 200 tekmovalcev iz 20 držav.

Danes so opravili tudi otvoritveno slovesnost tega tekmovanja. Začela se je ob 18.45. Vse reprezentance, na čelu katerih je bil oddelek alpske brigade «Julia», so se udeležile mimohoda po glavni trbiški ulici. Osem italijanskih tekmovalcev je nosilo zastavo Mednarodne smučarske zveze, neki drugi italijanski udeleženci te prireditve pa je podal tekmovalno prisego.

Slovesnosti se je udeležil predsednik Italijanske zimskošportne zveze Vaghi, državni odbornik F.J.K za šport Moro in številni drugi predstavniki oblasti ter javnega življenja iz naše dežele, kot tudi nosilci od drugega.

Sodeč po imenih prijavljenih tekmovalcev bo letošnje prvenstvo izredno kakovostno. Tudi dosedanja treninjska v Trbižu so potrdili, da bo boj za kolajne nenavadno oster. Izraziti favoriti namreč ni, pač pa se bo v skoraj vsaki disciplini

DOSEDANJI SEDEŽI MEP
1968 - Morez-les-Rousses (Francija)
1969 - Bolnas (Švedska)
1970 - Gossau (Avstrija)
1971 - Nesselwang (Zahodna Nemčija)

potegovalo za prva mesta po več odličnih tekmovalcev.
Treninjski na smučarski skakalnici so pokazali da bo treba zmagovalca verjetno iskati med temi tremi imeni: Taam (SZ), Schietne (Norveška) in Tainer (Poljska). To so bili namreč edini skakalci, ki so na treningih premagali mejo 70 metrov.

V tehki so poslali med fanti najboljše ekipe Šved, Sovjeti, Čehoslovaki, vzhodni Nemci, pa tudi Avstrijci.
V ostalih panogah, zlasti med mladinkami, so napovedi težje.
Za nastop na tej pomembni prireditvi so se seveda prijavili tudi najboljši italijanski ter jugoslovanski mladinci in mladinke. Glede na njihovo trenutno sposobnost pa lahko že kar takoj rečemo, da se skoraj gotovo ne bodo potegovali za boljše mesta. Italijanski smučarski šport je v klasičnih disciplinah trenutno v precejšnji krizi in to se odraža tudi med mladinci. Jugoslovani pa v tehki itak niso nikoli sodili med evropsko in svetovno elito, ne med člani, ne med mladinci, med skakalci pa bodo imeli v Trbižu Mlakarja, Ilnikarja, Poljanška in Pavliho, ki tudi v družbi ostalih tekmovalcev ne bodo mogli doseči vidnejših rezultatov.

Istočasno bo v Trbižu tudi sestava

V ponedeljek, 6. marca 1972 bo v Gregoričevi dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9, ob 20. uri v prvem skilicanju in ob 20.30 v drugem skilicanju

13. REDNI OBČNI ZBOR SZ BOR

- z naslednjim dnevnim redom:
1. izvolitev predsedstva in volilne komisije;
2. poročilo predsednika in blagajnika;
3. diskusija;
4. razrešnica staremu odboru;
5. volitve;
6. razno.
ODBOR

NA SREDNJEŠOLSLEM SMUČARSKEM PRVENSTVU ZA GORIŠKO

Ožbatova na četrtem mestu

23. februarja je bilo v Sappadi srednješolsko smučarsko prvenstvo. Na četrto mesto v veleslalomu za mladince se je uvrstila dijalkinja slovenske enotne srednje šole Ožbatova.

V kategoriji mladincev je med moškimi zmagal v veleslalomu dijak Maurizio Varotto s časom 1'45".

V teku na tri km je osvojil prvo mesto Flavio Loversi s časom 20'40".

Med naraščalniki je v ženski kategoriji osvojila veleslalom Marina Semli s časom 43". Ista dijakinja je zasedla prvo mesto tudi v slalomu s časom 1'46".

Med mladinkami je veleslalom osvojila Silvia Russian s časom 50". Prav tako je Russianova zasedla tudi prvo mesto v slalomu s časom 1'45".

V veleslalomu za nižje srednje kole je osvojila prvo mesto Giuletta Graziato s časom 53". Drugo mesto je zasedla Daniela Trevisan s časom 57", tretja je bila Mariabeta Morgante 1'07", četrta pa Katarina Ožbat s časom 1'09".

Med moškimi naraščalniki je v teku na slalomu osvojil Gilberto Cattani.

Na naši sliki je skupina mladih slovenskih smučarjev iz Gorice in okolice, članov Slovenskega planinskega društva, ki so sodelovali na občinskih mladinskih igrah v Forni di Sopra, kjer so se uvrstili zelo dobro. Na naši sliki vidimo Maura Dornika, Saso Ožbata, Ljilja Rožiča, Rafka Butkoviča, Petra Renjera in Vesno Cargnelovo. Vsi ti tekmovalci bodo sodelovali tudi na nedeljskih zimskih slovenskih športnih igrah v Kanalski dolini

Komaj utegnemo kdaj najesti.
Ob pečici mu je pogrela srcajo. Naglo se je oblekel. Gol se je počutil slabo, nekako ogrožen.
«Kaj tako hitro?»
«Saj veš, da je vojak brez puške v rokah kot ptica brez perja. Kaj pa sele gol!»
Odgovorila mu je svežo posteljo. Legel je in jo skozi priprte vake opazoval, ko se je slačila. Razčesala si je lase in si z rjavih pokrila nabrekli prsi. Čutila je njegov pogled in se obrnila.
Nikoli še ni videl gole noseče ženske. Bilo mu je skoraj nerodno. Opazila je njegovo zadrego. Nasmehnila se mu je. Ko je oblekla široko srcajo, obrobjeno s čipkami, je sedla k njemu na posteljo. V rokah je imela drobno stekleničko. Odprla jo je in si z nekaj kapljicami oskropila lase. «Samo zate se tako odšarvam. Kaj misliš, kdo mi ga je prinesel?»
«Najbrž Marko!»
«O, kako si tako naglo uganil?»
«Kako ne bi? Saj diši tudi po plastiku!»
Zasmejala se je. Potem pa se je naglo zresnila.
«Primož, samo on je ostal od tvojih, ki si se ponudil za božjo najinemu otroku. Tudi to srcajo mi je prinesel,» je rekla in pogledala mehko, toplo flanelo. «In tudi nekaj opreme za dojenčka. Dobra duša je Marko,» je mehko dodala.
«Zakaj si me poprej tako začudeno gledal?» ga je vprašala, ko je legla k njemu.
«Pomisli sem, če ne bosta morda dva!»
«O, Primož, kako bi bilo lepo, če bi bila dva! Za vsakega redno.»
Kot vselej, kadar sta bila skupaj, je položila glavo na njegovo ramo in se pritisnila k njemu.
«Primož, kako je lepo, če človek lahko živi z zavestjo, da je nekemu zvest, da ga ima rad in da nekdo zaupa vanj.»
«Ne samo živi, celo umrje s človeku samemu.»
«Poglej skozi okno, Primož, tja, kjer se stika vrh kopa gore z nebom! Tja sem gledala vsak dan, vsako noč,

mislila nate in čakala na zvezdne utrinke. Primož, to je najina gora.»
«Da, to je najina gora. Tudi jaz sem jo gledal vsak dan. Zdaj iz bližine, zdaj iz daljave, in včasih se mi je zdelo, da se je ta čudovita gora iz zemeljskega dne in z oboda neba preselila v moje dušo.»
«Tu sva se shajala. Tu se bova shajala, ko boš spet odšel. Na tem vrhu se bova sešla Primož, če eden umre ali če umreva oba. Dve bitji, ki hočeta biti eno samo, morata imeti oporno točko, ki ju združuje.»
«To je dobra misel. Treba je imeti nekaj, kar povezuje spomin, nekaj trdnega, kar je od vekomaj za večnost. Duh je namreč prehodni. Pravzaprav ni prav, da zdaj govoriva o smrti, ko se tebi odpira življenje kot pomlad mlademu brstju. Pustiva smrt, ko si se rešila krvi in umazanij, po kateri brodimo mi in bomo še brodirali, dokler ne sestujemo v prah groznega nemškega rajna.»
«Primož, verjemi, ne maram smrti in bojim se je. Včasih sem si je želela, mislila sem, da mi lahko prinese odrešitev. Zdaj pa mi je misel na kakršno koli smrt odvratna. Pa kaj hočem!... Ta senca teme me včasih spremlja pri polni svetlobi dneva. Tako čudno sem občutljiva in boječa. Nič več nisem pogumna kot prej. Tako drugačna sem, da se še sama komaj poznam; tudi nisem več takšna, kakor me imaš ti v spominu.» Tesno se ga je oklenila: «Primož, srečna sem. To ni samo nekaj trenutnega, pri meni je to zdaj trajno čustvo. Stvoji mi otrokom raste v meni moja ljubezen, ki se hrani od tvoje. Želim si vse, do nemogočega, in hkrati ničesar razen tebe. Zdaj, ko te dolgo ni bilo in sem bila mnogo sama, sem vse premislila za nazaj. Šele sedaj razumem stvari, ki si jih včasih govoril. Gotovo se je spominjaš, kako sem ti včasih razlagala, kaj pomeni človeku mesto, družba. Ti si mi govoril o nekem drugem svetu, ki mi je bil prej tuj kot domač — ker sem se ga bala, kdove zakaj... Z vami in s teboj sem ga spoznala, in zdaj vem, da sem ga tudi doumela in vzljubila. Zdaj, ko utegnem, tudi jaz zapisujem misli kakor ti. Ne vem, zakaj ti hočem biti podobna. Kdove, ali so vse ženske take,

Mlade Sokolove igralke so glavni favoriti za osvojitve naslova pokrajinskih mladinskih odbojcarskih prvakinj

SMUČANJE ZA SP V CRYSTAL MOUNTAINU

Brez Augerta

CRYSTAL MOUNTAIN, 24. — Od jutri do nedelje bo v tem kraju mednarodno tekmovalje v alpskem smučanju. Na sporedu bodo štiri spusti v smuku, dva za moške in dva za ženske, ter slalom za ženske. Vsa tekmovalja so veljavna za svetovni pokal in bodo vedno zanimiva, saj se bodo ponovno srečali tekmovalci z olimpijskih iger v Sapporu. V središču pozornosti bodo olimpijski prvaki in teh disciplinah Bernhard Russi (smuk), Marie Therese Nadig (smuk) in Barbara Cochran (slalom), ki bodo morali odbiti napade poraženec iz Sappora.

Na lestvici za svetovni pokal vodi Francoz Augert s 114 točkami pred Duvillardom (97), Bachledo (90), Schranzom (83), ki je odstopil od tekmovalj. Peti je Thöni, zmagovalca lanskoletnega svetovnega pokala.

Augert in Bachleda ne bosta nastopila v Crystal Mountainu, ker sta trenirata v Kaliforniji, kjer bosta prihodnji teden dva veleslalom. Mnogi bodo tako zaradi Augertove odsotnosti lahko zboljšali svoj položaj na lestvici za svetovni pokal.

Med dekleti pa si je naslov že zagotovila Avstrijka Annemarie Pröll, ki ima 228 točk. Sledi ji Francozinja Macchi, ki pa zaradi poškodbe ne more tekmovali. Tretja je Avstrijka Monika Aserer, ki pa ima komaj 85 točk.

Spored tekmovalja: danes, 25.: smuk za moške in ženske, jutri, 26.: smuk za ženske in moške v nedeljo, 27.: slalom za ženske.

NOGOMET

MILAN, 24. — Milan je premagal v srečanju za nogometni pokal UEFA belgijske enajsterice Liekseja z 2:0 (2:0).

TEL AVIV, 24. — Izraelska nogometna reprezentanca je v prijateljskem srečanju premagala Norveško z 2:1 (1:1).

ATENE, 24. — V prijateljskem nogometnem srečanju je Olimpijaki premagal avstrijsko državno reprezentanco z 2:1 (1:1). Panathinaikos pa je izenačil z ekipo Honved iz Budimpešte z 1:1.

LONDON, 24. — Zreba za italijansko - angleški nogometni turnir bo 23. marca v Londonu. Tedaj bo znan kolektor in sestava kol letošnjega tekmovanja. Po tem turnirju bodo italijanske ekipe nastopile v ZDA.

ATLETIKA

GENOVA, 24. — V Genovi se nadaljuje italijansko atletsko prvenstvo «indoor». Izreden uspeh je dosegel Marcello Fiasconaro, ki je izboljšal evropski rekord za dvoranca na 400 metrov s časom 46"5. Le dve desetinki sekunde ga ločita zdaj od svetovnega rekorda. Fiasconarov tek je bil izreden, saj mu ni mogel nihče slediti. Kljub dobremu času pa je kazalo, da bi Fiasconaro lahko dosegel še boljši rezultat.

Ostali rezultati: 1.500 m: Franco Arese 3'46"6 skok v višino: Schivo 2,14 metra skok s palico: Fraquelli 4,80 metra 60 m ovire: Acerbi 8" 60 m: Roscio 6"7 3.000 metrov: Del Buono 8'01"8 met krogle ženske: Stella Massacchio 14,98 m skok v daljino ženske: Martinelli 5,68 štafeta 3x4 krogi moški: Alco Rieti (Arese, Lercioni, Nenni) 5'46"3 štafeta 3x1 krog ženske: Lib. S. Sabba Rim (Battaglia, Ponelli, Lappi) 1'17"

JUDO

RIM, 24. — Neko japonsko judoistično moštvo se bo med turnejo po Evropi ustavilo tudi v Rimu.

V KOŠARKARSKEM PRVENSTVU MLAJŠIH MLADINCEV

USPEŠEN START OPENSKE EKIPE

Polet — Don Bosco 48:44

POLET: Adrijan Sosić (k) 17, Jugović 11, Guštin 9, Dolenc, Gantar 7, Kraus 4, Taučar, Edi Sosić.
Prosti meti 16:41.
Uspešen start Poletovih mlajših mladincev. Openski košarkarji so namreč v prvenstvu mlajših mladincev iztržili dragoceno zmago na odprtem igrišču ekipe Don Bosco. «Oranzni» so začeli s trdnim skleptom, da si že v prvem srečanju zagotovijo obe točki in to jim je tudi uspelo. Bili so namreč odločni v obrambi, v napadu pa so igrali enostavno in zato učinkovito.

Kot običajno je ekipo umirjeno in odločno vodil Adrijan Sosić, ki je bil obenem tudi najboljši strelec moštva. Dosegel je namreč 17 točk. Tudi ostali so se izkazali povsem zadovoljivo in so botrovali k temu prvemu uspehu.

Tekma je vseskozi potekala v znamenju premoči poletovcev, ki so v začetku drugega polčasa povečali svoj naskok kar na 12 točk. Ko pa je moral zaradi petih osebnih napak zapustiti igrišče Adrijan Sosić, so domačini začeli z obrambo «pressing» in so nadoknadili kar osem točk, a vse premalo, da bi lahko upali na zmago. Poletovci so trdno držali v obrambi pobudo v svojih rokah in so tako zaslužno zmagali. b. 1.

KOŠARKA

SOMBOR, 24. — Francija je premagala Jugoslavijo z 71:64 (42:30) v prijateljskem ženskem mednarodnem košarkarskem srečanju.

TURIN, 24. — Košarkarji Simmenthala so premagali ekipo Forsta z 82:74 (46:37) v finalnem srečanju tekmovanja za košarkarsko trofejo Forst. Simmenthal je tako osvojil prvo mesto tega turnirja.

SMUČANJE

MILAN, 24. — Tekmovalje v moškem slalomu in veleslalomu za trofejo Giorgio Armand, ki bi moral biti v soboto in nedeljo v Lioneju, so prenesli na 14. in 15. in 16. marec.

TURIN, 24. — Italijansko prvenstvo v alpskih disciplinah bo od 8. do 12. marca v Sportini, blizu Turina.

TENIS

NEW YORK, 24. — Španec Juan Gisbert je proti vsem pričakovanjem premagal Američana Graebnerja s 4:6, 6:4 in 6:2 na teniškem turnirju «indoor» v New Yorku. Richey pa je premagal Italijana Pietrangelijsa s 6:1, 4:6, 6:0.

KOLESTARSTVO

MADRID, 24. — Zmagovalca kolesarske dirke po Andaluziji Nizozemec Vianen je zaradi dopingiranja nazadovol na drugo mesto. Zmagovalca je tako postal Jan Krekelles. Nizozemec Koeken pa je bil izključen zaradi jemanja poživil.

RIM, 24. — Sedma kolesarska dirka od Tirenskega do Jadranskega morja bo od 11. do 15. marca. Razdeljena bo na pet etap, ki bodo skupno merile 876 km.

Italsider — Bor: mnogo rok krog ena zoge

SNEŽNE RAZMERE

Table with 2 columns: Location and Snow Depth. Locations include Crni vrh, Lokve, Livek, Vojsko, Zaplana, Velika planina, Kravec, Vogel, Bohinj, Ljubelj, Zelenica, Pokljuka, Kranjska gora, Pohorje, Jezersko, Komna, Žabnice, Trbiž, Višarje, Nevejsko sedlo, Sappada, Ravascletto, Marmolada, Cortina, Auronzo, Nevegal. Snow depths range from 25 cm to 140-390 cm.

OBVESTILO

SD Breg organizira dne 27. t. m. ob priliki 6. ZSI v Sv. Antonu pri Trbižu, avtobusni izlet. Vpisovanje pri vaskih zastopnikih.

ki sta nabrala 56 točk. Na drugem mestu pa sta Balk in Schitten.

V ODBOJKARSKEM PRVENSTVU MLADINK

Drevi prva srečanja pokrajinskega finala

Med štirimi finalistkami so kar tri slovenske šesterke: Bor, Sloga in (glavni favoriti) Sokol

Drevi se bo pričel na stadionu «Prvi maj» v Trstu zaključni pokrajinski mladinski odbojcarski turnir za dekleta, ki bo odločil zastopnika naše pokrajine za deželni finale.

Zaradi drugih prvenstvenih obveznosti treh od štirih šesterk (Sokol in B ligi, OMA in Sloga pa v C ligi) je bilo sklenjeno, da bodo igrali po sistemu vsak z vsakim, brez povratnega dela. Tako bo že 5. marca deželni finale v Vidmu ali Spilimbergu. Urnik tekem bo naslednji:

(drevi, na stadionu «Prvi maj») 19.30 Bor — Sloga 20.30 Sokol — OMA

(v ponedeljek, 28. t.m. pri Banih) 19.00 Sloga — OMA 20.00 Bor — Sokol

(v petek, 3. marca na stadionu «Prvi maj») 19.30 Bor — OMA 20.30 Sokol — Sloga

Največ možnosti za končno zmago ima prav gotovo Sokol. Če bodo Nabrežinke zaigrale tako kot znajo, jim prvo mesto ne bi smelo uiti. Podrejene vloge pa v teh treh nastopih ne bi smela odigrati niti Sloga, ker lahko zdaj združi, oziroma izbere najboljši igralke obeh svojih šesterk in tako sestavi prav dobro ekipo.

Brez možnosti pa nista niti OMA in Bor, čeprav sta vsaj na papirju nekoliko slabša. Prav gotovo bodo vse tekme dokaj izenačene in zanimive ter napete do zadnjega sodničkovega žvižga. Pri mladih odbojkaricah so možna tako bradica kot prijetna presenečenja. G. F.

SMUČANJE

MADONNA DI CAMPIGLIO, 24. — Nekdanji in sedanja italijanski smučarski prvaki se bodo pomerili od 6. do 8. aprila v alpskih disciplinah.

Slovenski dijaški dom v Trstu, organizator šahovske simulanke (z velenjstvom Parmo), obvešča vse prijatelje šaha, ki se želijo pomeriti s slovenskim velenjstvom, da je vpisovanje vsak dan v uravi doma od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure, tel. 793167. Igralo bo lahko le omejeno število šahistov. Vpisnina je 800 lir.

SPDT organizira ob priliki velikonih praznikov 1., 2. in 3. aprila ZIMOVANJE NA GOLTEH s tečajem. Vpisovanje in poljsnija v Ul. Geppa 9. do 15. marca. Številno mest je omejeno.

BOKS

RIM, 24. — Carlos Monzon, ki se bo 4. marca pomeril z Američanom Moyerjem, je danes dospel v Rim, kjer bo treniral do srečanja samega.

KOLESTARSTVO

MILAN, 24. — V zadnjem dnevu šestdnevne kolesarske dirke v Milanu vodita med profesionalci še vedno Gimodni in Renz s 474 točkami. Druga sta Motta in Sercu s 335 točkami. Sercu je med serijo sprintov padel, toda se ni huje poškodoval.

Med amaterji pa vodita že od vsega začetka Cardì in Morbiato,

Vesna — Aurisina: Milič (pred sodnikom) skuša prestreči žogo

da hočejo biti podobne tistim, ki jih ljubijo.» Segla je pod vzglavje in vzela zvešček.
«Kadar se pogovarjam na gori s teboj ali sama s seboj, zapišem. Pišem, da bova razumela samo midva, ker je to namenjeno nama. Tudi jaz pišem bolje, kot govorim. O, prosti Primož, da ti ne dam do besede. Samo to ti moram povedati, ker si želim, da bi bil vesel, ker vidim v tvojih očeh žalost. Na licu pa se ti je zarisala guba užaljenosti.»
Njene oči so obvisle na njegovem obrazu.
«Povej mi, kaj se dogaja s teboj? Samo enkrat sem te videla tako žalostnega, čeprav si bil malokrat zares vesel.»
Ozri se je k njej, se zazri v njene mirne, otroško zaupljive oči, katerim ne bi mogel lagati.
«Ana, so stvari, o katerih je najbolje molčati, čeprav same vpljejo. Cemu bi te obremenjeval še s svojimi težavami, ko imaš lastnih dovolj, posebno sedaj, ko pričakuješ otroka.»
«Če boli tebe, boli tudi mene. Napravili so ti krivico, ki jo skrivam pred menoj...»
«Nič posebnega ni bilo. Samo razrešili so me položaja vodnika, in zdaj sem spet mitraljevec, kot sem vedno bil.»
«Opazila sem, da nimaš več zvezd na rokavu.»
«Nimam jih na rokavu; tam jih imajo mnogi, v srcu pa ne... Ne gre za zvezde na rokavu. Osramotili so me, ker so me proglasili za bojazljivca.»
«Zakaj?»
«Ker se nismo dali pobiti do zadnjega kot psi na cesti. Ves moj vod, z Volkom vred... To me boli.»
«Ne ženi si k srcu. Videla sem vas v idrijski grapi, ko sva ostala sama.»
Potem ji je povedal, kako je bilo med spopadom s tanki in kako ga je Orlov razrešil.
«On!... Ta nama je prizadel že dosti gorja!»
«Tudi njega so razrešili. O četi, v kateri si prebila leto dni, skoraj ni več sledu. Razletela se je, umrla in izginila. Smo še samo posamezniki na raznih koncih. Blisk mi je pomagal, da sem s šarcem vred prišel v jurišni bataljon. Tu smo samo prostovoljci, taki, ki jim je več do boja kot do

funkcij. Tu nihče ne more biti slab. Smo emota za boj iz bližine. Pa kaj te s tem morim!»
«Primož, zanima me vse, o vas vseh.»
«Meni je Orlov pravzaprav ustregel, ko me je razrešil. Bolelo me je le, da je prilepil name pekat krivide in strahopetnosti. Pa tudi to prebolevam. Razočaranje je bolezen.»
«Zaradi mene trpiš, Primož. Ali si hud, ko sem ti napravila že toliko težav?»
«Ne govori neumnosti! Težave so zato, da jih premagujemo. Jaz še uživam in ljubovanju. Celo Orlov je prišel do spoznanja, da me ni zlomil. Ko sem odhajal, mi je pontudil roko in rekel: 'Primož, oprosti. Boda sva se kot bika, ni mi šlo v račun, da je izbrala tebe. Še potem ne, ko so bile zaradi nje takšne težave. Takšen sem, kakršna je večina... Gorje našemu gibanju, kadar bodo taki ljudje prišli na vrhove!»
«Ne gibanju, ljudem gorje!»
«Ana, marsikaj sem spoznal, odkar sva se ločila. Zdi se mi, ko da sem bil slep in gluh za tisto resnico, ki je nekje za stvarmi. To je resnica, ki pogublja ali rešuje. Iz šolskih klopi sem šel v vojno. Nikoli, preden nisi prišel ti, nisem pomislil, da bom to vojno preživel in da bom na ruševinah zgradil nov dom. Šele ti si mi vdahnila misel, da se življenje zavojito nas ne bo ustavilo. In da smo mi tu zato, da ga obnavljamo in spreminimo. Včasih sem si želel smrti, zdaj pa nič več. Želim sem si je kot mirovanja, kakršnega sem včasih zavidal kamenju. Zdaj je vera v življenje v meni trdna. Nič več ni dvornov in nihanja. Vseh treh nas ne bodo spravili s sveta. Če bosta ostala ti in otrok, bom živel v vaju dveh. In tudi v prijateljih. Če vaju ne bo, bosta živila v vaju in meni. Če naju obeh ne bo, bo morda živel otrok. To je moja resnica, ki se piše s krvjo. Kri, samo kri je reka v večnost. Kri je ustvarjanje in dinamit. Zato nas je groza, kadar jo vidimo, da se odceja v zemljo. Pogled nanjo nas navdaja z začudenjem in tesnobo. Zato tudi pišem. Ne maram, da bi se moje življenje izlilo v pesek.»

(Nadaljevanje sledi)

NA DRUGEM ZASEDANJU PROCESA PROTI PIETRU VALPREDI IN TOVARIŠEM

Obramba zahteva razveljavitev preiskovalnega postopka

Odvetnik Calvi je ostro napadel pričevanja «a futura memoria» Cornelia Rolandija - Odvetniki zasebnih strank skušajo zavlačevati proces - Protestna spomenica demokratičnega sodstva

RIM, 24. — Že drugi dan razprave je ozračje na procesu proti Pietru Valpredi in ostalim anarhistom krožilo «22. marec» postalo razbujeno. Obramba je takoj prešla v napad in je zahtevala opustitev obtožbenih zaradi neveljavnosti preiskave.

Takoj ob začetku razprave je predsednik sodišča dal besedo Valpredovi odvetniku Calvi, ki je v glavnem obravnaval problem pričevanja «a futura memoria» Cornelia Rolandija, milanskega taksista, na izjavah katerega temelji velik del obtožnice proti Pietru Valpredi. Odvetnik Calvi je začel z ugotovitvijo, da sta že pretekli dve leti odkar je eksplodirala bomba v milanski banki na Trgu Fontana. «Preiskovalni organi so uporabili ves ta čas, da so iskali podobne stebre za policijsko resnico», ki so jo pripravili takoj po atentatu samem. Dve leti sta mliili zaman, ker so preiskovalni organi zbrali le mnenja ne pa dokazov, je začel odvetnik Calvi.

Predsednik sodišča je takoj prekinil Calvija, češ da tako izvajanje ni umestno. Ta predsednikova trditve je sprožila ostre proteste odvetnikov, katere je prisotno občinstvo podprlo z burnim pliskanjem. Predsednik Falco je ostro reagiral in zagrozil, da bo ukazal, naj izprazni dvorano (natrpano policajev in karabinerjev, katerih število zdaleč presega število gledalcev).

Po tem začetnem incidentu je odvetnik Calvi nadaljeval s svojim izvajanjem proti načinu pričevanja, ki ga je preiskovalni sodnik uporabljal pri zaslišanju bolnega Rolandija. Odvetnik je predvsem poudaril, da je taksistovo pričevanje neveljavno, ker obramba ni prisostvovala zaslišanju. Zato je Valpredovi branilec zahteval od sodišča, da razveljavi preiskavo dr. Cudilla in grosti obtožbenice.

Po govoru odvetnika Calvija je predsednik dal besedo ostalim predstavnikom obrambe, ki so se v glavnem strinjali z izvajanjem Valpredovega branilca. Calvijevim argumentom pa so se odločno uprli odvetniki zasebnih strank, ki so že večer hoteli odložiti proces za nedoločeno dobo. Zahtevali so namreč naj se sodna razprava preloži v Milan zaradi teritorialne pristojnosti. Take odločitve bi se zelo verjetno otepal vsak pristojni organ in zato bi zahteva romalja ir urada v urad in proces bi bil odložen, kar bi verjetno zelo prišlo doletenim, ki so se zelo otepli in bali tega procesa.

Sodišče bo o zahtevah odvetnika Calvija razpravljalo v posvetilni sobi čez nekaj dni, ko bodo sprejeli odločitve vseh obtožbenic. Nato je govoril odvetnik Nicola Lombardi, ki brani Emilia Borgia-seja. Lombardi je tudi predložil sodišču ugovor o preiskovalnem postopku. Dejal je, da je preiskovalni sodnik 3. junija 1970 pregledal spomenik padlemu vojaku,

kjer sta eksplodirali dve bombi, ne da bi o tem obvestili obrambo, kar predstavlja kršitev pravic obrambe. «Ta proces bo lahko kratek ali pa tudi zelo dolg, vendar ni se bomo borili, da dokazemo, da obtoženci niso zagrešili atentatov, ki jim jih pripisuje tožilec. «Zaprizezem se tudi, da bomo ob pravem času razkrinili krivice», je zaključil odvetnik.

Odvetniki zasebnih strank so zelo ostro kritizirali tudi Lombardijevo izvajanje, ostali branilci pa so se pridružili ugovoru.

Zveza demokratičnih juristov je izročila dages zjutraj časnikarjem spomenico, v kateri poudarja politično naravo procesa Valpreda in zelo ostro napada način, kako so preiskovalni organi vodili preiskavo, ker so prej določili krivca, se nato pa so iskali dokaze. Ob koncu svojega dokumenta demokratični juristi zahtevajo od sodnega zbora, naj s svojo razsodbo pove resnico in naj ne brani državnega interesa.

Nenavadna kazen

EVREUX, 24. — Sodišče v Evreuxu je danes obsodilo dva mlada Francoza na zelo nenavadno kazen: mladeniča ne bosta smela plesati tri leta, ker sta se skušala brez vstopnice prikrižati v plesno dvorano. Če ne bosta spoštovala ukaza sodišča, bosta morala mladeniča odsesti nekaj tednov v zaporu.

POLKOVNIKI NE MIRUJEJO

Politični procesi v Grčiji se nadaljujejo

Pred sodiščem mlada človeka obtožena atentata zoper ameriškega podpredsednika Spira Agnewa

ATENE, 24. — Pred atenskim sodiščem so sodili šest nasprotnikov fašističnega režima polkovnikov: obtoženi so nedovoljene posesti orožja in razstreliva, za kar bi jih lahko obsodili tudi na doživotno ječo, če je proces pred vojnim sodiščem; ki je v Grčiji v veljavi od držav-

nega udara leta 1967 ter še deluje v Atenah, Pireju ter Solunu.

Obtoženci so razdeljeni v dve skupini: v prvi so Georges Teodosopoulos (32), Kristina Agrionti (23), Panaiota Agrionti (24) ter Diagoras Kronopolos (34). Priči sta bili poveljniki policije Konstantin Katsani ter policijski častnik Karalambos Mavros, ki sta dejala, da je skupina obtožencev večkrat potovala v tujino, kjer je navezala stike z «Gibanjem nove levice». Sestri Agrionti sta bili večkrat v Italiji ter naj bi pripadali ilegalni levicarski organizaciji, katere sedež naj bi bil v Rimu; obtoženi so, da so zbrali dokajšnjo količino razstreliva ter da so nameravali s silo strmoglaviti polkovniški režim, ki že leta tiranizira grško ljudstvo. Mavros je med drugim tudi pričal, da se je Panaiota Agrionti vadila v ravnanju z eksplozivom v nekem taborišču palestinskih gerilcev pri Bejrutu. Državni pravdnik je zahteval za obe sestri Agrionti pet let zaporov, za Teodosopoulosa tri leta zaporov, za Kronopolosa pa oprostitve.

V drugi skupini, ki je bila obtožena, da je postavila nekaj peklenih strojev na otoku Kreti ob obisku ameriškega podpredsednika Spira Agnewa, sta zidarja Spiridon Savakis (32) ter Joanes Mastorakis (26). Za obe skupini bodo sodniki izrekli sodbo danes pozno ponoči ali pa jutri.

Skupina političnih jetnikov, ki jih je grška vlada pred kratkim osvobodila je izročila tujim tiskovnim agencijam poročilo, v katerem se zahvaljuje grškemu in mednarodnemu najjavnemu mnenju za podporo, ki so jim nudili za časa zaporništv.

POMEMBEN UKREP V PRID JUGOSLOVANSKEMU GOSPODARSTVU

Zamrznjenje cen v Jugoslaviji podaljšano za nedoločen čas

Veliko zanimanje Jugoslavije za priprave konference o evropski varnosti

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 24. — Zvezni izvršni svet je na večerajšnji seji podaljšal veljavnost odloka o zamrznitvi cen, katerega rok bi potekal konec februarja, za nedoločen čas. Istočasno je zvezni izvršni svet pooblastil zvezni zavod za cene, da na lastno pobudo, oziroma na predlog drugih organov predlaga zveznemu izvršnemu svetu spremembo cen, kolikor bi to bilo v skladu z določeno politiko cen. Zvezni izvršni svet je danes sprejel odlok, s katerim se pooblašča delovne organizacije, da ob plačilu deviz za izvoz blaga in storitev lahko koristijo za svoje potrebe 20 odst. oziroma 45 odst. za turistične storitve. Z devizami zasluženi za opravljeno delo v inozemstvu (gradbena podjetja) lahko podjetja 100-odstotno razpolagajo. Na isti seji se je zvezni izvršni svet seznanil z informacijo zveznega tajništva za zunanje zadeve o dogodkih okrog Cipra in odmevih te krize ter sprejel poročilo o udeležbi jugoslovanske delegacije na 56. zasedanju izvršnega komiteja SEV in tretjem zasedanju mešanega francosko - jugoslovanskega odbora za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje. Zvezni izvršni svet je nadalje govoril o napovedih za razvoj turističnega prometa v tekočem letu. Po predvidevanjih zveznega tajništva za gospodarstvo in zveznega zavoda za načrtovanje bi letošnji devizni dohodki lahko dosegli okrog 420 milijonov dolarjev, oziroma skupna potrošnja tujih turistov 650 milijonov dolarjev. Ta predvidevanja slijonja na povečanju kapacitet, ki omogočajo povečanje inozemskega turizma za okrog 11 do 12 odst. in domačega do 7 do 10 odst. V nadaljevanju se je zvezni izvršni svet pre-

učil poročilo o socialnih razlikah, ki je pripravila posebna skupina. Vlada je podprla pobudo o izdelavi tozadnega skupščinskega dokumenta o odstranjanju neupravičenih socialnih razlik. Na kraju se je zvezni izvršni svet podprl predlog zvezne skupščine o spremembi zakona o preprečevanju zlorabe svobode tiska in drugih oblik obveščanja. S tem predlogom bi se utrdilo načelo, da se razpečevanje tiska in drugih oblik informiranja lahko prepove, kogre za rušenje osnov socialistične ureditve države, ogrožanja njene neodvisnosti, miru in enakopravnega sodelovanja.

Zunanja politična odbora sveta narodov in družbeno - političnega sveta zvezne skupščine sta na današnji seji razpravljala o pripravah za konferenco o evropski varnosti in sodelovanju in na podlagi informacij

zveznega tajništva za zunanje zadeve o razvoju dogodkov v vzhodnem delu Sredozemlja (ustanovitve novega oporišča ameriškega brodirja v Grčiji, krize okrog Cipra) ugotovila, da to lahko neposredno vpliva na mednarodni položaj in varnost Jugoslavije in drugih držav v Sredozemlju. V razpravi o pripravah za konferenco o evropski varnosti je ponovno poudarjeno zanimanje Jugoslavije za konferenco in potrebo, da Jugoslavija nudi čimvečji prispevek v vseh fazah pripravljanja. Člani odbora so nadalje poudarili potrebo širših pobud za krepitev sodelovanja med balkanskimi državami. Funkcionarji zveznega tajništva za zunanje zadeve so v zvezi s tem obvestili poslance tajništva, da pripravljajo široko platformo jugoslovanske aktivnosti na tem področju.

B. BOZIC

TRŽAŠKI DNEVNIK

PO DOLGIH POGAJANJH

Dosegli so sporazum za delavce Calza Bloch

Doseženi sporazum določa ekonomske izboljšave

Po dvanajstih urah pogajanj med sindikalnimi predstavniki in vodstvom tovarne Calza Bloch je bil predvčerajšnjim dosežen sporazum, ki ga je večeraj potrdila skupščina delavcev in delavcev omenjenega podjetja. Sindikalni predstavniki so na pogajanjih predložili zahteve, ki so jih sestavili in odobrili na številnih sejah po oddelkih in v raznih izmenah. Pogajanja so bila na sedežu združenja industrijev in so se jih udeležili člani pokrajinskih tajništva sindikatov tekstilcev UIL, CGIL, CISL (Desenibus, Tomaselli in Gosdan) skupno s tovarniškimi sindikalnimi predstavniki. Vodstvo tovarne so zastopali John Bloch, Bonni in Landoni, ki jih je spremljal dr. Cherini.

Doseženi sporazum predvideva naslednje ekonomske izboljšave: letošnjo nagrado 77.000 lir (37.000 od velikončnih praznikov in 40 tisoč od letnem dopustu), odpravo V. in IV. kategorije delovne pogodbe v korist delavcem in uradnikom (od 1. 7. 1972 naprej), zagotovilo ravnateljstva glede birokratskega postopka v primeru bolezni in nesreč na delu, zvišanje nočne določke na 500 lir, pogajanja s sindikalnimi zastopniki v morebitnih primerih premestitve v drugi oddelk, za jamčena minimalna mezdja 60 lir na uro vsem delavcem, ki delajo na akord, in 10.800 lir mesečno uradnikom, pročitvev določb o akordnem delu, podaljšanje odmora za kosilo za delavce, ki delajo v izmenah, ter priznanje tovarniškega odbora, kot so zahtevale sindikalne organizacije.

Danes popoldne bo na sindikalnem sedenju na Trgu Janeza XXIII. skupščina bivših delavcev in shoe-bencev tovarne čevljev Lucky Shoes, ki jo sklicujejo pokrajinska tajništva treh sindikalnih organizacij. Sindikalni predstavniki bodo orisali rezultate razgovorov s krajevnimi oblastmi za rešitev zelo perečega problema, ki je nastal po za-

prtu omenjene tovarne zaradi stedičnosti. Govorili bodo tudi o izplačilu odpravnine in drugih terjatvah, ki jih bo treba predložiti sodišču.

Prizadevanja za tesnejše kulturne stike z Avstrijo

Deželni odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Giust se je večeraj sestel z avstrijskim generalnim konzulom v Trstu dr. Blechnerjem, s katerim se je pogovarjal o kulturnih stikih med našo deželo in avstrijsko Štajersko in Korosko. Giust in Blechner sta izrazila pričakovanje, da se bodo ti stiki v prihodnje še razširili in poglabili.

NAROČITE SE NA Primorski dnevnik!

NA TRŽAŠKEM SEDEŽU RAI-TV

SESTANEK O POMENU ŠOLSKIH TV ODDAJ

Namen teh oddaj je predstaviti nekatera vprašanja iz splošne kulture, znanosti in umetnosti

Na tržaškem sedežu italijanske radiotelevizije so večeraj priredili deželno zasedanje odbora za šolske televizijske oddaje. Poleg ravnatelja RAI in Candussija in podravnatelja iste ustanove dr. Gianninja so se razprave udeležili tudi deželni odbornik za javno vzgojo Giust, občinska odbornica za šolstvo Faragunova, deželni šolski nadzornik prof. Angioletti, šolski skrbniki iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, deželni koordinator za šolske televizijske oddaje Miglia, vodja propagandnega oddelka RAI dr. Orsini ter številni ravnatelji šol in profesorji. Osrednji sedež RAI sta zastopala dr. Vota in dr. Rossetti, ki sta uvodoma orisala nove šolske televizijske oddaje, ki jih RAI prireja v sodelovanju z ministrstvom za javno vzgojo. Kot znano, so take oddaje na sporedu vsak popoldan, ponovijo pa jih v dopoldanskih urah naslednjega dne. Namen teh oddaj je predstaviti učencem nekatera vprašanja iz splošne kulture, kemije, biologije, zgodovine, politike, umetnosti ter vzpodbuditi v razredih dialog med učenci, ki bi želeli sodelovati v tako imenovanih

Seja deželnega odbora UIL

Pod predsedstvom deželnega tajnika UIL Rossija se je v ponedeljek sestel deželni odbor sindikata UIL, ki ga sestavljajo Corsi, Di Turo, Fabricci, Fragiaco, Olivieri, Lovero, Ruggeri in Russo na Trst, Delle Valentina, Filippini in Ponselze za Videm, Pregant, Marchesan in Pellicani za Gorico ter Carciola za Pordenon. Vsestranski tajnik Ro je poročal o sedanjem sindikalnem položaju, nato je deželni odbor izvolil za deželnega tajnika Fabriccija, Zucalli je namestnik tajnika, Machesan pa upravni tajnik.

Variso v razgovoru s predstavniki «Altalinea»

Te dni je deželni odbornik za promet Variso sprejel predstavnike državne letalske družbe «Altalinea» in predsednika konzorcija za Julijsko letalske ing. Ferrarja. Razpravljali so o sedanjih zvezah z izhodiščem v Ronkah in o vzpostavitvi nove proge Ronke - Beograd (Milan - Ronke - Beograd), ki bi stekla 31. maja letos. Konzorcij si kakor znano prizadeva, da bi si zagotovil tudi neposredno zvezo s Prago in Muenchnom.

Danes so v baziliki Sv. Petra v Rimu slovesno pokopali kardinala Eugenija Tisseranta. Maše se je udeležil tudi papež Pavel VI., katerega vidimo na sliki, ko blagoslavlja krsto pokopnika. Tisserant je bil do sleden antifasist in velik prijatelj Jugoslavije. Zato se je predsednik Tito odlikoval z najvišjim jugoslovanskim odlikovanjem

Radio Trst

PETEK, 25. FEBRUARJA 1972

- TRST A**
7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 22.15 Poročila; 7.05 Slov. motivi; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Kitarista Sabicas in Escudero; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Bevilacqua; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Sodobni slov. skladatelji; 19.10 Slov. narečni dokumenti; 20.00 Novosti v diskoteki; 19.40 Vokalni ansambel; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.25 Ritmična orkestra; 21.45 Folklorni plesi; 22.05 Zabavna glasba.
- TRST**
12.10 Plošče; 14.15 Tretja stran; 15.10 Glasbeni spored za mladino; 16.00 Sestanek z avtorjem; 16.20 Med prijatelji glasbe.
- KOPER**
6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 7.10 Glasba za dobro jutro; 8.00 Popevke; 9.15 Juke box; 9.30 20.000 lir za vas spored; 10.05 Glasbena medigra; 10.15 Z namizja; 10.30 Orkester Full; 10.45 Glasba; 11.00 Opera glasba; 11.30 Glasbeni cocktail; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.05 Tretja stran; 14.15 Polke in valčki; 15.00 Prenos RL; 15.30 Tops poves; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.10 Parada orkestrrov; 17.30 Novo in moderno; 18.00 Simf. koncert; 19.00 Poje S. Endrigo; 19.30 Prenos RL; 22.35 Slov. solisti in ansambli; 23.00 RL.
- NACIONALNI PROGRAM**
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 13.15 Ray Charles; 13.27 Skrčena komedija; 14.00 Popolnaska oddaja; 15.00 Spored za otroke; 16.20 Za vas mlade; 18.20 Kako zakaj; 18.55 Sindikalna oddaja; 20.20 Spored z Mino; 21.15 Koncert simf. glasbe; 23.10 Ansambli.
- II. PROGRAM**
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojejo G. Becaud in «Ricchi e poveri»; 8.40 Galerija melodrame; 9.35 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Popevke za vsakogar; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 Glasbena - govorni spored; 13.00 Hit Parade; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 15.00 «Discosudisco»; 16.00 Draga Rai; 18.15 Plošče; 18.40 Dogodki in osebnosti iz sveta kulture; 19.00 F. Pourcel; 20.10 Plošče; 21.15 XXII. festival v Sanremu, ob koncu radijska nadaljevanja ter lahka glasba.
- III. PROGRAM**
10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 11.45 Polifonija; 12.20 Avantgarda; 13.00 Medigra; 14.30 Dvorakova komorna glasba; 15.15 Ljubezneke zvijske; 16.40 Sodobna ital. glasba; 19.15 Vskovečerni koncert; 20.15 Knjižni jezik in žargon; 21.30 Proces proti Celineu.
- FILODIFUZIJA**
8.00 Koncert za začetek; 9.15 Nabozna glasba; 10.20 Ital. instrumentalna glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Glasba za klavir; 12.40 Simf. glasba; 14.10 Sodobna ital. glasba.
- SLOVENIJA**
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Od melodije do melodije; 10.20 - 12.00 Pri vas doma; 12.10 Skladbice in pesmi K. Pahorja; 12.30 Kmetijski navetji; 12.40 Z domačimi ansambli in godci; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.35 Glasbeni intermezzo; 16.00 «Vrtički»; 16.40 Z
- Orkestrom jugozahodnega nemškega radija; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi sodobniki; 20.30 «Top-pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Jazz pred polnočjo.
- ITAL. TELEVIZIJA**
10.30 TV za šole; 12.30 Kulturna oddaja; Zgodovina grafičnega humorizma; 13.00 Življenje doma; 13.30 Dnevnik; 14.00 Francoščina; 15.00 TV v šoli; 17.00 Spored za najmlajše; Platero; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke; — Film: skopi spored; 18.30 Aktualnosti; 19.15 Kulturna oddaja; — Uvod v psihologijo; 19.45 Sport in kronika; 20.30 Dnevnik; 21.00 A-Z; dogodek, kako in zakaj; 22.00 Dogodivščina; 23.00 Dnevnik.
- II. KANAL**
21.00 Dnevnik; 21.15 XXII. festival v Sanremu.
- JUG. TELEVIZIJA**
9.30 TV v šoli; TV vrtec. Očisti si čevlje!; Slovina, Amerika, Poliklicna usmeritev; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v šoli; 16.10 Osnove splošne izobrazbe; Podonavje; 17.35 Gospodičina - oddaja iz cikla Veliki in majhni; 18.15 Obzornik; 18.30 Slovenska poezija XX. stoletja; Josip Murn - Aleksandrov; 18.40 Vzgojna problematika: Otrk mruca v vzgojni zavod; 18.55 Šola smučanja - 8. oddaja; 19.00 Mešast Peyton; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Kviz 72 - prenos; pribl. ob 21.40 Dediščina Alberta Schweitzerja - barvni doc. film; 22.30 Poročila.
- KOPRSKA BARVNA TV**
20.00 Veliki lovec - iz serije Mister Piper; 20.15 Poročila; 20.30 Medicinski center: V pričakovanju življenja; 21.20 Pohod v zgodovino, dokumentarec; 21.40 Nastop J. C. Killyja.

Sinoči uspešen start sanremskega festivala

V prvem večeru Nada osvojila prvo mesto

SANREMO, 24. — Po polemikah iz prejšnjih dni smo pričakovali, da bodo danes oporečniki spravili v resne težave prireditelje sanremskega festivala. Do večjih incidentov v resnici ni prišlo, čeprav so karabinjerji zapeli nekaj duca-tovrno jaje, s katerimi so nekateri hoteli obsuti estavkokaze.

Festival je tako potekel v najlepšem redu, saj je bila ta stavka med tolikimi pravimi borbami, s katerimi si skušajo razne kategorije delavcev priboriti svoje pravice, morda najmanj upravičena.

Prvi so se predstavili na odru Mike Bongiorno, Silva Koščina in Paolo Villaggio (v fraku), ki so vodili predstavo. Za to trojico pa je Donatello odpel svojo «Ti voglios, nakar so sledili Pino Donaggio («Ci sono giorni»), Anna Identici («Era bello il mio ragazzo») in Delia («Per amore ricomincerai»). Po vsaki skupini popevke je motive ponovil orkester, ki ga je vodil znani francoski glasbenik Franck Pourcel. Po istem postopku si je sledilo ostalih deset popevk, ki so bile na sporedu v prvem večeru. Po daljšem čakanju, glasove vseh žirij je moral nameč predelati elektronski računalnik, ki naj bi za vse operacije rabil kvečjemu kako minuto, medtem ko se je v resnici izkazalo, da je bilo treba čakati na končne izide dobro polgodno uro. Se pravi, nih prej ni bilo kot prejšnja leta, morda celo nekoliko bolj zamudno. Sicer pa, tudi moderni tehnologiji je treba plačati davek. V finale pa je bilo uvrstilo naslednjih sedem pevcev odzorne popevke:

1. Nada: «Il re di denari» 513 glasov
2. Peppino Gagliardi: «Come le viole» 494
3. Domenico Modugno: «Un calcio alla città» 363
4. Marcella Bella: «Montagne vere» 328

Odkrito skladišče orožja

(Nadaljevanje s 1. strani)

državljanov v nevarnosti. Morda to skladišče ni edino.

Ukrepiti je treba takoj! Iskati prave odise, predvsem pa skrbno preiščati črno podzemlje v našem mestu, ki je preiskovalnim organom zelo dobro znano.

Zato tudi menimo, da bi morali najti odgovor na nekatera vprašanja. Morda nimajo nobene vezi z najdbo skladišča, toda danes so vse možnosti odprte in treba se je oprijeti vsakršnega indica.

Ali je res, da prav na tistem delu Krasa vežba mlade fašiste neki 50-letni izvedenec za razstrelivo? Govori se, da so kratice njegovega imena A. R.? Je res, da je skupina bivših jamarjev skupine GEST (tiste, v kateri je deloval funkcionar MSI Ugo Fabbrini in je bila vpletena v preiskave o bombnih atentatih iz let 1961 - 63) prejela dovoljenje in javno podporo za preureditev turistične jame pri Slivnem? So to isti ljudje? Kakšna je povezava med mladimi škvadristi, ki so se večbali na tistem delu Krasa in bivšimi jamarji?

In končno: kdo je organiziral, kdo plačuje, kdo načrtuje delo neznanca a nevarnih teroristov?

Na vsa ta vprašanja mora policija najti odgovor in krivce. Dolžnost vseh demokratov in antifasistov, Slovencev in Italijanov, pa je poostre-na budnost. Pred očmi se nam razgrinja, kako nevaren je sovražnik. Treba ga, tudi jemati resno, četudi se v naših vaseh pojavlja pod nedolžno krinko radovednega jamarja (o fesom na glavi).

Pohitite, pohitite

Se je čas, da se naročite na Pesešne liste. Vsakemu naročniku umetniško zbirno skatlo v poklon. Izšli so že prvi trije listi:

FILIP FISCHER
TONE KUNTNER
ACE MERMOLJA

Okusno opremljeni, vsakomur dostopni, dobite jih v TRŽASKI KNJIGARNI, UL. SV. FRANČIŠKA 20, tel. 61-792.

slušnih grupah. Na sestanku so izrečno poudarili, da take oddaje ne-čejo nadomestiti učitelja ali pa mitr-istrske programe, ampak samo izrav-iti dialog o najaktualnejših vprašanjih, ki danes zanimajo mlade.

Poudarili so tudi velike težave, sklozi katere se morda prebijati italijanska šola, saj nima ne časa ne možnosti, da bi se takoj in aktivno vključila v take in podobne pobude. Težave pa se pričnejo že pri najosnovnejših pogojih, kot je nabava televizijskega sprejemnika, magnetofona, itd.

Vsekakor — tako so se izrazili sedežajo na sestanku — pobuda je vredna vsake pohvale in jo je treba pozdraviti. Televizijski programi za šole naj bi vključevali izpodbudne in psihopedagoške izpolnitelne tečaje za učitelje, kar bi je koristilo izobrazbi učiteljev.

Sestanek sta sklenila deželni nadzornik za šolstvo prof. Angioletti in deželni odbornik Giust z željo, da bi se nadaljevalo po tej poti in hkrati upoštevalo vse tiste kulturne kljice, ki tako živo klijajo v naši vzhodni deželi.